

Etymologia
 Analogia

GRAMMATICAE ratio apud Velium in tris omnino diducitur species, Etymologia, Analogiam, & Orthographiam. Etymologia est uerborum in usu credibilis enūciatio. Vnde ab Etymo, id est uero, nomen sumpsit. Analogiam Græci sic definiūt, συμπολοκλήν ἀπολόγιον. Id est, conexum orationum consequentium. In declinatione partium orationis Aristophanes grammaticus quinque obseruationes tradit, per quas possent inueniri similia. Vt eiusdem sint generis, casus, exitus, numeri, Syllabarumque soni. Vt canis, funis, finis: Legere, credere, reddere, & his similia. Aristarchus his adiicit differentiam: ne simplicia cum cōpositis cōparemus. Alia grammaticæ diuisio quadrifariā, in literas, syllabas, dictiones, & orationes. Nam de orthographia quæ est recte scribendi ratio, postremo loco dicam.

DE LITERIS

Literarum in
 uentores.
 Babylo
 Aegyptij

LITERAS alij aliūde ducūt, Plinius Assyrias esse, quod Epigenes Babylonius obseruationes syderū annorū LXX. milium lateribus coctilibus inscriptas tradit. Diodorus Aegyptias à Mercurio. Plato à Teutate quodam Aegyptio deo repertas. Quidā ē Phœnicia Cadmum eas adduxisse numero. XVI. Quibus Troiano bello Palamedem addidisse quatuor, θ. ε. φ. υ. Totidē quoque post eum Simonidem Melicū, Ϛ. ϛ. ω. Quarū omnium uis simul & character in nostris cognoscitur. Aristoteles XVIII. testatur & duas ab Epicharmo additas. De Phœnicibus etiā Lucanus adfirmat. Phœnices primi, famæ si credimus, ausi Māsuram rudibus uocem signare figuris. Eupolemus apud Eusebiū primum literarū inuentionē Mosi tradit, qui atate superior Cadmo fuit. Itaque ex Iudæis qui nōdem cū Syris sunt, ad Phœnices deuenisse. Philo Abraamo tribuit, qui Mosē etiā longe præcessit. Iosephus uero multo antiquius ad Adamī filium Seth gloriam hanc refert, qui ait in primo antiquitatū, in duabus eum columnis rerum cœlestium disciplinam cōscripsisse. Græcis uero dicit nullum fuisse literarū usum ante bellū Troianum aut Homerū. Sed hoc manifesto fallum Eusebius esse ostendit in Preparatione euangelica, ubi ante Homerū Linum ponit, Philemonem, Thamyram, Amphionē, Orpheū, Muscum, Epimenidē, Aristeū, Sibyllam. Diodorus item Aethiopū literas antiquissimas facit, ab hisque dicit Aegyptios suas sumpsisse, Græcas uero ueteres fuisse easdē penē, quæ Latinæ nūc sunt: indicio est Delphica tabula ænea quæ Romæ in palatio Mineruæ dicata in bibliotheca conspiciebatur Plinij (ut ipse testatur) tēporibus, In Latium attulerunt Pelasgi, ubi diu incorruptæ permanserunt. Deinde à Latinis interpolatæ, postremo per insecutā barbariem Longobardorum corruptæ, ut in eorū adhuc monumētis ac libris uidere licet. Idem ut in nostris sic in Græcis accidit fatum, proximo Illyrico literas eorū corrumpente. Quapropter in hūc usque diem Delmata & Illyrici his utūtur characteribus, quos à Græcis acceptos dehonestauerūt. Igitur Catalecti VII. totidemque literarū genera reperiuntur. Assyrii siue Babylonij, ut diximus, antiquiores. Deinde Arabes: Iudæi nō ualde ab Arabibus characterē literarū linguæque distantes. Aegyptij uero & Aethiopes quāuis antiquissimi: alteri tamen figuris animalium aliarumque rerū, uerius quā literis, quas hieroglypha uocant, nulli adhuc cōperta: Aethiopes uero Babylonij literis sunt usi usque in hodiernum diem. Post hos Græci, deinde Latini. Postremo Delmata ex corruptis (uti supradiximus) Græcis. Vidi etiā Armenica libros lingua cōscriptos: qui tamen cum Chaldæis ferē cōueniunt in paruo discreti. Saraceni item hodie Tartari ac Turcæ quamuis diuerso inter se paululum catalecto: Arabicis tamē omnes utuntur literis. Turcæ etiā Græcis quibus dominantur, Sicuti ex epistola ad Innocentiū Pontificem proximis annis indicat. Sed & refoffa nuper Volaterris multa ueterū Hetruscōrum monumēta cū literis Hetruscis, quæ olim Liuiō, Plinioque testibus apud Ro. in precio fuisse: nūc autē penitus incognita. Ex his igitur unam ponere statuæ inscriptionem mihi uisum est.

Phœnices

Pelasgi in Latium
 literas attulerunt.

Catalecti
 Babylonij
 Arabes
 Iudæi
 Aegyptij
 Hieroglyphica
 Græci
 Latini
 Delmata
 Armeni
 Hetrusci

W I V E I P E W C I L V S K A A A A T O : 3 I W V S Q A I N S : W O R N I
 W O V K I L B E E M W V N S W A A X V O B W K W A S O W

De Syllabis

DE SYLLABIS ET PEDIBVS

V V M igitur literæ inter uocales consonantes & liquidas distinctæ sint. Græci indifferentes habent, α, ι, υ: longas, η, ω: breues, ε, ο. Nos autem nostras indifere-
 tas. Syllabæ item breues, longa, Dichronæ. Pedes ex his qui certis mēsuris &
 temporibus terminantur, paucissimi ex duabus, maiores ex senis syllabis. Vni
 uersū autem numero XXVIII. Ex his dissyllabi quatuor. Pyrrhichius, ex
 duabus breuibus. Spondæus ex totidem longis. Iambus ex breui & longa. Trochæus
 (quem chorion uocāt) ex longa & breui. Trissyllabi V III. Dactylus ex longa & duabus bre-
 uibus. Anapæstus ex duabus breuibus & longa. Creticus ex longa breui & longa. Amphí-
 brachus ex breui & longa & breui. Bacchius ex duabus longis & breui. Antibacchius ex bre-
 ui & duabus longis. Molossus ex tribus longis. Tribrachus ex tribus breuibus. Igitur simpli-
 ces duplicatī faciunt compositos pedes sexdecim, qui sunt hi. Ex spondæo & Pyrrhichio lo-
 nicus ἀπὸ μείζονος, id est, à maiore. Ex pyrrhichio & spondæo Ionicus, ἀπὸ ἐλάσσονος, id est,
 à minore. Ex Chorío & Iambo Choriābus. Ex Iambo & Chorío Antispastius. Ex trochæo
 & pyrrhichio Pæon primus. Ex Iambo & trochæo Pæon secundus. Ex pyrrhichio & iam-
 bo Pæon tertius. Ex duobus trochæis Ditrochæus. Ex duobus iambis Diambus. Ex duo-
 bus spondæis Dispondæus, ex duobus pyrrhichijs Proceleumaticus: ex iambo & spondæo
 Epitritus primus, ex trochæo & spondæo Epitritus secundus, ex spondæo & iambo Epitri-
 tus tertius, ex spondæo & trochæo Epitritus quartus. Ergo cū unus pes simplex bis positus
 compositum pedem fecerit: Græce συζυγία, Latine coniugatio dicitur. Hi rursus cum duos si-
 miles pedes iungunt, ταυτοπόδια, id est, Tautopodia, cum diuersos Diopodia dicitur. Hi igitur
 præter dactylum usque ad pentametrum procedunt. Est enim prius Monometron ha-
 bens duos. Dimetron quatuor. Trimetron sex. Tetrametron octo. Pētametron decem. Qui
 omnes gressibus alternatim quasi incedūt, & per uersus mouentur. Hic est motus & ingres-
 sio quam Græci βάσις uocant, quæ sublatione constat & depositione: ut, armaui: ar sublatio
 est temporis unius, maui depositio temporum duum. Pedes qui ex utraq; parte paria tem-
 pora habent πείσοι, qui inæqualia πείσοι uocātur. Depositionis genera quatuor: aut enim
 Brachycatalectū quando pes deficit, ut in dimetro. Quis hic manum tenet. Catalectū quum
 syllaba tantum deficit: ut, Quis hic manum tenebat. Acatalectum quum nihil deest carmini:
 ut, Quis hic manum tener capit. Hypercatalectum quum syllaba tantū excedit: ut, Quis hic
 manū tener decorat. Has omnis species inueniemus in his metris, quæ per syzygias ingressi-
 onem habent. In dactylico autem cui nec pes neq; syllaba potest in ingressione deesse: quip-
 pecum eius simplicibus pedibus basis cōstet, non nisi acatalectum inuenire poterimus. Ideo
 in dactylico solo simplicibus pedibus ingredimur, quoniam & dactylus & spondæus æqua-
 litatem tēporum habent, alij uero pedes syzygias diuersæ potestatis. Spondæus enim ratio-
 ne temporis in dactylum resoluitur. Ideo indifferenter uterq; ponitur, præterquā in fine tan-
 tum spondæus euphoniæ gratia ne uelocitas sequentis carminis per dactylum impediatur.
 Quādoq; tamē dactylus ponitur in fine, uocaturq; carmen acatalectū, ut cui nihil ad perfe-
 ctionē desit. Virgil. Inseritur uero ex fœtu nucis arbutus horrida. Hypercatalectū uero aut
 brachycatalectum nunq̄. METRVM idem & uersum & syllabā dixerunt. Ex quo hexame-
 tron pentametron trimetron. Ergo & syllaba à quo pes, & pes à quo ῥυθμός, rhythmus à quo
 comma, uel colon à quo uersus nascitur, metrū dicimus. Inter metrum & rhythmū hoc inter
 est, quod metrū circa diuisionē pedum uersatur, Rhythmus circa sonū. Metrum etiam sine
 plasmate prolatū proprietatē suā seruat. Rhythmus nunquā sine plasmate ualebit. Est etiam
 rhythmus & in corporali motu: quū enim histrio indecenter signū aliquod expressit, arhyth-
 mos dicitur: quū uero decēter, eurhythmos. Itē si fuerit æqualitas corporis modice tēperata
 eurhythmos. Inæqualis uero & toris quibusdā cōfusa, arhythmos appellat. Ex quo Vergil.
 Tum longo nullus lateri modus. Toris em̄ extātibus & interrūpentibus latera, arhythma la-
 tera sunt facta. Colon est pars siue partes uersus integris pedibus perfectæ, ut defecisse uidet
 sua. Habet enim tres pedes integros. Cōma est pars leu partes uersus imperfectæ. Vt, Arma
 nirūcti cano. Habet em̄ duos integros pedes & dimidiū. Quapropter Colō dictū, à corpore
 abscissum integrū membrū. Cōma quasi trūca pars mēbri: à corpore amputata. Nos casurā
 dicimus. Metra uero principalia, à Græcis Prototypa & Archogena dicunt. Cætera ex his
 nata sunt, quæ mutilata per Cola & cōmata aut partibus agglutinant sibi, aut sola ponuntur.
 Sumunt

Syzygia

Monometron

Dimetron

Trimetron

Tetrametron

Pentametron

Sublatio

Depositio

Quadruplex

Brachycata-

lectum.

Catalectum

Acatalectū

Hypercata-

lectum.

Metrum

Rhythmus

Colon

Comma

Metra

Sumunt quoque nomina, ex pedibus quibus constant, ut dactylica & anapaestica. Ab inuētoribus, ut Phaleutica uel Sotadica. Ab his quae maxime ea frequentarunt, ut aristophania & asclepiadea. Ab usu, ut priapea. A numero syllabarum, ut Hendecasyllaba. A numero pedum ut uersus senarios octonarios dicimus. A numero syzygiarum ut trimetros tetrametros. A passionibus, ut Coluros & Scazontes. A tempore ut Saturnios quod eodem tempore primum in Italia usurpati sunt quo Saturnia urbs erat. Igitur originalia sunt numero *ix*. Dactylicum, Iambicum, Anapaesticum, Trochaicum, Ionicum à maiore, Ionicum à minore, Choriambicum, Antispicium, Pæonicum. Dactylicum ex his princeps carmen, quod & heroicum & hexametrum, Græci etiam Deliacum & Pythicum uocant, quod ex his responsa darētur: unde ipsum originem habuit, teste Plinio. Ennius uero longum appellat. Et Cicero in Pisonem longiusculis pedibus, Dactylicum intellexit. Qui & spondaicus dicitur quādo in quinto spondaicum retinet. Ultima syllaba Adiaiphoros est, simul etiā syllaba quae partem orationis finit.

Pentemimeris Et hoc aut cū Pentemimeris est: id est, cū prima pars duos pedes habet & syllabam partem orationis finientem, quasi *πέμπτης ἡμισυ μερίδος*, ut, Omnia uincit amor. Or est adiaiphoros syllaba. Aut *ἑπταμήμερις*. Heptemimeris quando caesura fit in septima syllaba: ut, Et furis agitat amor, & cōscia uirtus. In nona Catullus. Iam ueniet uirgo iam dicet Hymenæus. In tertia, ut item Virgi. Inualidus etiāque tremēs etiā inscius aui. Quod nisi huiusmodi fiant caesurae, Carmen dactylicum nullū habet splendorē. Priscianus Caesuram Semiquinariā & semiseprenariā uocat. Aliud genus dactylicum, quod priapeum uocant. Cum tertio pede partem orationis finit. Ut hunc lucum tibi dedico, consecroque Diana. Aliud item quod Glyconium, cum in duas partes aequales diuidit Dactylicum: ut, Cui nō dicitur Hylas puer & latonia de los. Quo prius est usus Homerus, ut *κρηῖτες τ' ἀμάχοντο καὶ εἰτωλοὶ μνηχάρμα*. Aliud genus Bucolicum cum quarto pede partem orationis finit: ut, Ab Ioue principium musae: Iouis omnia plena. Theocritus hanc metri legem custodit, Vergilius cōtempnit. Iambicum in Tragicis & iambicis locis imparibus tantum Iambum recipit. In comicis uero licentiosior. Hūc Homerus primus tentauit. Græci nanque comici & tragici diligentius hanc secuti & reliqua custodiēre: nostri uero plus erant habituri gratia si & intra legem hanc ipsi cōstitissent. Perfectior item quum ex puris constat iambis: ut, Mala soluta nauis exit alite. Si autem penultima in hoc lōga fuerit Scazon siue Choliambus efficitur, quasi claudicans Iambus: ut Apollinarem conueni meum scazon. Horatiana uero carmina pedum constant uarietate iam cognita, quorum pleraque aut ademptione, aut adiectione, seu in aliqua parte commutatione legitimi carminis fiunt: ut, Meccenas atauis edite regibus. Pentametrum est catalectum: si in extremo addatur syllaba legitimū fiet. Idem in *IIII*. Trahuntque fittas machinae carinas. Trimetrum est etiam catalectum: aliter quoque in alijs. Monostropha appellauere, quod prima strophe duobus uel tribus colis explicata ceteras sequentes similes habeat, nec in aliqua parte interueniente epodo cola mutetur. Cola quid sit iam dixi, id est, integrum membrum genusque carminis, à quo monocola, ut Ode prima: & dicola, ut est secunda. Sed & tricola siue tetracola dicuntur hanc carmina. In cantionibus autem lyricis legitime scriptis: hoc est monostrophis, hanc tria inueniri necesse est, strophem, Antistrophem, Epodon: olim enim carmina in deos scripta constabant. Circumire aram à dextra Strophem uocabant, redire à sinistra Antistrophem. Post cum in conspectu dei consistentes canticis reliqua peragebant, Epodon. Hinc translatum nomen in hos epodos qui binos uersus impares habent. Nam ut illic Epodus canticum finit: ita hic uersus secundus sensum. Hoc est enim in epodis legitimum. Ergo secundum & hanc elegia epodicum carmen. Hanc igitur cantio lyrica, quae tres has partes habet, Periodos appellatur, eadem Trias, si ex rebus his constat. Solet enim abundantior & plenior cantio habere antistrophem proodon aliquando, & in medio, hoc est inter strophem & antistrophem mesodon. Inueniuntur autem in strophe cola uel commata aliquot ex uoluntate scribentis uaria lege metri finita. Huic antistrophe redditur totidem colis iisdem metris. Tertio additur Epodos iam quolibet metro: hoc est, ut dixi, quam uocant triada. Sed hanc accuratius Græci poetae seruauerunt. Cetera uero quos requirunt pedes, quae uel ad carminis rationem pertinent: si uberius scire cupis, uide apud Græcos Ephestionem: apud nos uero Terentianum & Velium Longum, antiquos sanè grammaticos, ex quibus omnibus hanc pauca decerpimus. Inter syllabas diphongi sunt numero *vii*. Tris Græcas quas usurpauimus adnumerando, *αι, ει, υι*. Scribitur quoque in antiquis uoluminibus Harpyia Minyia.

De Dactylico

Pentemimeris

Heptemimeris

Dactylicum

Priapeum

Glyconium

Bucolicum

Iambicum

Diphthongi

Minyia. Quæ omnes apud Græcos etiã producunt. Sunt aut̃ Dichronæ cū uocalem sequen-
tem habent. Quod & Latini interdum usurpant: ut, Insula Ionio in magno. Sed & omnis
uocalis ante uocalem: ut, Credimus an qui amant ipsi sibi somnia fingunt. Et sub llio alto. Et
in una dictione: ut, Dextraq;prehendit.

DE DICTIONE ET ACCENTIBVS

DICTIO quoq; pars orationis tertia: ea siquidē accētibus regitur. Sunt autem
accētus tres, acutus, grauis, & circūflexus ex utroq;. Reliqui quatuor, longus,
breuis, tenuis, adspiratio: tenores potius quā accentus sunt dictionis existi-
mandi. Nam omnis syllaba quæ aliquid ē trium superiorū sibi uendicat, utiq;
aliā sibi ingenitā habet, aut longitudinē, aut breuitatem, aut tenuitatem, aut
aspirationē: quæ si accentus essent, pariter duæ syllabæ in unum cōstare non possent. Longū
accentum transuersa linea notat: ut, Dederitis pro dederitis. Breuem uero sursum erecta, ut
Fulgere. Sed hi tempora quoq; distingunt. Aspirationē uero dictione cum h scripta præstabit.
Si autē adscripta non erit, siccitatē hac figura, His addūt tris alias notas. Hyphen, quū duo
uerba, quæ in unam prononciationē colligimus, inflexa subter uirgula iūgimus. Ut, Turnus
ut anteuolans. Apostrophē, quum uocalem ultimā subtrahimus, quā notat inflexa uirgula
ad caput eius cōsonantis cui subtrahita est: ut, Tantoñ me crimine dignū Duxisti. Diastolen
unioni contrariā, quæ orationem, ut apud nos nota distinguit hoc modo. Apud Græcos
item ultimæ acuuntur. Apud Latinos uero nequaq;, præterquā in aduerbijs quibusdā, ut Fe-
rē, penē. Illud præterea catholicum in hoc genere animaduertendū, apud Latinos accentus
quātitates syllabarū minime sequi. Antiqua tamē siue poetarū siue grammaticorum licentia
multa utriusq; linguæ modo accentuq; pronūciamus & scribimus, præsertim quæ nihil im-
mutant, ut philosophi, comœdia, tragœdia, præterea Euripides, Darius. In quibus omnibus
penultimā dichronam facimus. Sidonius poeta. Orchestram quatit alter Euripides. Si ratio
item sequenda, producemus Dareū, Alexandream, & Antiocheam, Trigonū, Idolum, Para-
cletum, quæ licet Græca licentia aut metri causa interdū corripiantur, tutius tamen ac obser-
uantius nostris utimur syllabarū temporumq; legibus, nisi authoritas usus ue refragetur.

Hyphen

Apostrophē

Diastole

DE ORATIONE

QUO ad orationē uero partes assignātur octo. Verū à Priscis inter quos Theo-
dectes fuit, ut ait Dionysius Halicarnasseus, tres tantum ponebantur, Nomen,
Verbum & Coniunctio, q; in uerbis uis sermonis: in nominibus uero materia
in esset. Quoniã alterum est quod loquimur, alterū de quo loquimur. Paulatim
deinde adiectæ aliæ partes ab Aristarcho primum, deinde à Palamone Vico-
tino, qui memoria Quintiliani fuit (ut ipse testatur) donec numerus supradictus expleretur.
Reliqua uero quæ ad orationem pertinent in parte Rhetoricæ dicam.

DE ORTHOGRAPHIA

NUNC ad orthographiã ex ipsius Velij, tum Victorini autoritate descendam,
partim quoq; ex ijs quæ ipse in marmoribus annotauit. Orthographiã enim Or-
thoepiã longe difficilior, cum hæc haud quærat quemadmodū scribendum sit,
at ad legem etiam uocis orthographiã est adligata. Diphthongis primum nō
nulli ueterum non utebantur, ut ex marmorum inscriptionibus aliquorum ap-
paret, ex quibus unā in C. Pompeio Eufonio in Anthropologia annotauit. Oe, diphthon-
go tripliciter ueteres sunt usi pro e, ut plerunque pro u, ut ex monumentis adhuc aspiciamus
plurimis. his uerbis, Faciundum cœrauerunt, pro curauerunt. Pro l. apud Ciceronem iij. de
na. Canephoræ pro canephoris. Et in antiquis uoluminibus Solæ pro Soli urbe. Ai item di-
phtongo dupliciter disiuncta: ut, Aulai in medio. Rursus cōiuncta pro e more Græco, ut in
marmoribus, Aimylius sæpe reperitur. Ei pro i sæpe in genitiuis singularibus & nominati-
uis pluralibus secūdæ declina. ut Captiuei. Præterea in his dictionibus, Heic, illeic, isteic. B li-
tera pro V. Sic enim Romæ in antiquo lapide. Bixit annis xxv. Quod ex Græco more pro-
uenit. Nā illi per B scriptā dictionē, per u prononciāt. C itē affinitatē cū g retinet, ut Secobri-
ca & Secobriga. Nec mirū, nam g literā primus Romæ repperit Sp. Carbilijus grāmaticus li-
bertus Sp. Carbilij. illius qui primus uxore abdicauit, quū prius C pro G passim uteretur: au-
thor Plutar. D insuper habet cum T communitatem, nam Alexanter pro Alexander (teste
Quintiliano) scribebat. Et apud Lucianū Græcū authorē in dialogo quodam D litera cū T
contendit

Diphthongē

Oe

Ai

Ei

B litera

C litera

Sp. Carbilijus

D litera

contendit

contendit, queriturque ab ea usurpari. Hinc monstratur grammatici cuiusdam nostri temporis error de endelechia & entelechia, quae uaria putauit, quum pro eadem ab illis quos allegat authoribus ponatur, Graecam in hoc imitando conluetudinem, quum illi D pro T pronuncient. I litteram geminatam raro inuenimus, ut in lapidibus licet aspicere. Aerari, Iuli, Fabi, argētari. Inuenitur tamen, ut in Obelisco Vaticanani nunc legitur, Diuo Caesari, Diui Iulij, F. Augusto, Tybe, Caesari, Diui Augusti, F. Sacrum. Et idem numero plurali, ut Coss. Faciendum curauerunt, idemque reprobauere, Virgil. Iidem uenturos tollemus in astra nepotes. In medio item dictionis iniicere, proijcere. Dis pro dijs. Inuenitur & ij duplex pro e in nonnullis Romae locis, ut extra portam Vaticanam huiusmodi inscriptio. Licinio Cljminti, L. Coccius Gaionas alumno. Qui uixit annis v. Mijns v. Dijs xi. Transit etiam in consonantem, ex quo Cicero Maijam & Aijacem per duplex ij scribendum putauit. Quidam per ij ut coniicit, ut sit coni. deinde sequentium altera consonans, altera uocalis. Sed & hoc exoletum. Nauus enim & Lenaeus quum longa syllaba scribenda esset, duas uocales ponebant, praeterquam quum in i litera incidebat.

K Hanc enim per e & i scribebant. K litteram non duxerunt, sed notam, qua multi religiose utuntur, ut in epistolis scribant karissime, sicut & in lapidibus saepe inuenitur. Eadem & Graeci ueteres sunt usi ante x litteram a Simonide repertam. P quoque litera ante inuentum phi. Itaque *πωδισσα* dicebant, & Spinga. Addita deinde aspiratio est, ut nos quoque & sphaera dicamus, & Sphinga. In quibusdam reijcimus ut Tropaea, Calpurnius, Scapus: scapha tamen aspiratum. Q litteram multi excludunt, inter quos Licinius Caluus fuit, dicentes nihil aliud esse quam C & V. Et ideo nonnulli, Qis pro quis, & qid pro quid. Loquutionem Antonius Rufus qui de orthographia scripsit, per q dicebat scribi oportere, quod a loquendo deriuaret, caeteri omnes per c. Quum pro tempore per q & u simplex seu geminatum antiquitus positum. Pro praepositione uero cum per c. Cottidie item rectius quam quotidie, quod a continente ueniat: non autem a quoto die: & secutus & cocus, quauis a sequendo procedat. S litteram, de qua Messala (teste Quintiliano) unum librum edidit, inter duas uocales geminabant, ut frequenter in marmoribus, caussa, dissignator. Sed & alias quoque literas, ut Paullus, Sallustius. Victorinus autem dicit quod quodam tempore nullas geminabant literas, ut Anius, Luculus, Memius. Sed supra quam geminari oportebat, notabant hac figura c quod erat geminandi signum, ut in quibusdam adhuc ueteribus libris apparet. Idem ait quod iuxta non ponebant c m. Ideo nec alcmenam, sed alcumenam dicebant, donec Caesar correxit. Item spro r. ut Valeus, Fufius, pro Valerius & Furius. Primus autem qui r litteram inuenit Appius Claudius Ceterimanus fuit, ut testatur Pomponius lib. i. digest. Graeci quoque loco duorum *ρρ* ponebant, ut Tyrsenus pro tyrrhenus, & pyrros pro pyrrhos. Pro duobus item *σσ* geminum *ττ*. ut *δάλαττα*: apud nos uero spro t. ut a nepet, non nepetinus, sed nepesinus dicitur. Item ex Rhamnunte rhamnusus, ex Acheronte acherusus. G quoque in c, ut uicesimus & tricesimus: uicenos & tricenos. Reliqua uero numeralia g seruant. V littera loco o posteris est posita. Nam priscis seruos conscribatur, sed per u pronunciabatur. Item fustes & frundes scribebant tantum. Pronunciabant uero & scribebant quaedam pinguius: uidelicet u loco i ut optumus, maxumus, artubus, partubus, portubus. Sic Augusto placuisse Logus testatur. At contra Caesar sicut in eius titulis uidere est elegantius, sicuti & nos i pro u utebatur. Item pro consonante ponitur, ut uinum, uitium, in cuius loco antiqui Digamma aolicum conscribebant: uidelicet F. Praeterea uerba haec unguo, tinguo, pro ungo & tingo. Denique loco y graecis in nominibus apud Latinos conuertitur u, *μαρσνπιου* Marsupium, *μασύλοι* massuli, *λύκος* lupus, *ιντιβορ* intubum. In quibusdam non mutatur, ut Labyrinthus: author Verrius Flaccus. Ad mutatur secundum litteram sequentis consonantis, appello, applico, accelero, attingo, aggrauo, aggero. In marmoribus tamen antiquis d retinent atque ita obseruatur, ut in plerisque uidemus, Adplicio, adcelero, adgero. Item apstulit, apstinet, apsyrtus, apsis, loco b imitantes litteram phi. Inlustis etiam & inlicitus, inlepidus, opsonium, optineo. N semper ante D, F, Q, S. Ut eandem, Lanfrancus, tanquam, monstrum. Quamquam tamen per m. Eam uero sicut alias quasdam leuitatis gratia scribere recusabant, quapropter in uetustatibus frequenter aspiciamus coiu gem pro coniugem. Et Cicero. Foresia & megalesia sine n libenter dicebat, ut uerbis ipsius utamur, Posmeridianas quadrigas inquit, libentius dixerim, quam postmeridianas. His adijciendum toties, & traposuit, & tramisit, pro toties transposuit & transmisit. A abs & a praepositiones diuersis modis ponebant. In rationibus & auferedo dicebant pecuniam acceptam non a Lentulo, sed ab Lentulo

ab Lentulo. Cicero dicit religionē hanc scribēdi apud paucissimos suo tempore remansisse. Antiquos tamen scimus abs te dixisse: & abs te frequenter, ab Lentulo autem & ab Lucio semper. Nos tantum ab præponimus uocalibus. Illa quoque per geminatas literas: Apenninus, Chersonesus, Peloponnesus, Millia, miliarium, ex inscriptione portæ Næuiæ, Religio, rettulit, repperit, relliquiæ, reliquum tamen & repertum. Per simplices autem iminent, amittit, omen, comodum, proicit, inicit, flama, Neptunus, comune: hi & his. Paucioribus quoque nongenti mihi nihil. Pluribus autem monstrare, exspectare, exsaturari. Illa insuper utroque modo Aelius & Helius, Hetruria & Aetruria, hæreticus & ereticus, quod alterum ab hærendo, alterum ab eligendo ducatur. In nonnullis diuersa scriptio potestatem uariat, ut Oechalia & echalia, Aemonia & emonia, Thetis & Tethys, Asopus & Aesopus, Hadrianus & Adrianus ex adria. Nulla præpositio t. litera terminat, ex quo apud dicitur, non aput: Sic & nulla coniunctio d. litera finitur. Ex quo set, non sed dici oportebat, quam uis usus præualuit, ut sed dicamus. Illa etiam per T scripta in marmoribus reperimus. Otium, negotium, mitto, potius, ratio, littus. Per C, licior, Accius, Minucius, Sulpicius, Marcus. Accerso quoque & arcesso idem: nam r. in c. conuertitur. Errantque qui putant accersere uocare, arcessere autem remouere, quasi ab arceo. Interdum etiam aliud scribimus, aliud pronunciamus, ut, Hoc erat alma parēs. Nam si enūciationi responderet scriptio, oportebat scribere, hoc ceerat gemino cc. Item temptare & cōtemptus scribitur, dū a contemno uenit. Authorem quidam recentiores scribunt, quod ἀπὸ τοῦ ἀυθέρης, id est, Principe & rectore ueniat: in antiquis tamen monumentis auctorem semper scriptum reperimus: ut est in hortis apud Apostolos: Ex auctoritate Turci Apronianus: & alibi. Ex auctoritate Impe. Cæs. Cœna item, & cœlum per cœ: quod ex Græcis ueniant. Acheron tamen quasi sine gaudio absque diphthongo, quamuis à Græca diphthongo ἀχαιζοντῶ ueniat, Cætera Græca non uariant, ut Alcman, Alcmeō, Alcmena, Dictys, dictyotetō, Xenodocheū, Pandocheū, Dyscolus, Syphax, Labyrinthus, Lilybeū, Sisyphus, Xystus etiam pro nomine proprio, Hypsipyle, Alcınorus Alcyone, Hylas, Hyacinthus. Cyrcus etiam & cyrculus per y. quod ἀπὸ τοῦ κυκλῶ ueniat. In latinis uero & barbaris nominibus Græcos non sequimur, nam & illi Teudatū & Teuderichū, & Gotthos & Cointū scribunt: nos autem Theodatū, Theoderichū, Gothos, Quintum ut ex latinis carminibus & marmoribus indicatur. Illa quoque diuersa Hortensius & Hortesius, Atratinus & Atracinus. Viturius & Vitruuius qui de architectura scripsit ex inscriptione Veronæ extante. Item Delmatia & delmata ex Delminio oppido, ut Longo placet. Est etiam nonnullorum in quibusdam peculiaris scribendi modus. Cn. Pompeius dicebat & scribebat Cadamitatis. Nigidius Figulus in cōmentarijs suis nec K. posuit, nec Q. nec X. Idem H. literam non aspirationis notam esse tradit. Licinius Caluus Q. litera non est usus, Idem Senaticonsultum dicebat. Cæsar uero senatusconsultū. Augustus genituo casu huius domos scribit. Messala, Brutus, Agrippa pro sumus somus dicebant. In aspiratione uero hoc obseruatū, ut nomina à Græcis prouenientia in principio quæ per y scribuntur omnia aspirantur, ut hypothesis, hypostasis, hyperboreus, hyperbole, hyperion, & quæ ex Hippo, ut hippolitus, hippodromos. Consuetudo tenet ut multa cum aspiratione scribantur, quæ non sit necesse, cuius gratia Catulli extat epigramma lepidissimū. Chommoda dicebat si quando cōmoda uellet dicere, & hinsidias. Ut etiam harena, hortus, cohortes, quæ aspirari minime debeant, quod ab oriendo & cooriendo proueniant. Habet & aspiratio cū F. cōsanguinitate, ut eius loco ponatur. Sic hœdus aspiratur, quod antiquitus fœdus diceret, & hircus olim fircus. Utimur & aspiratione interposita, ut traho, exhibeo, cohibeo. Reperitur & coheo, & cohitus in marmoribus. Quodam etiam tempore detrahebant, itaque elegantius trao, exhibeo, coibeo scribimus, & his similia, ex quo etiam aduc sicut istuc & illuc. Pulchrum uero semper aspiratur, & sepulchrum, & simulachrū, & Gracchus & Cethegus, teste Cicerone. Post g, autem nunquam. Præterea ex Græcis uenientia, quæ per θ. aut φ. aut χ. scribuntur continuo, siue etiam per γ. in principio dictionis aut in medio per geminum γγ. ut Thetis, Philippus, Christus, Rhadamantus. Pyrrh. Nomina quoque Hebræa & item barbara ob pinguedinem nonnulli aspirant, in utrisque cauendum in ultimo. Græci autem huiuscemodi nomina omnia inflectunt minimeque aspirant. Dicunt enim Abraamum, Adamū, Noeum, Iosepum, Ifaciū, Elisabetam. Claudius princeps (ut ait ipse Longus) nouam quandam literam excogitauit similem ei notæ, quæ pro aspiratione Græci ponunt, per quæ scriberent illæ

T uoces,

Set

Otium

Cœna

Cœlum

Acheron

Græcica

Cyrcus

Cyrculus

De aspiratio

ne documenta

H. loco F.

uoces, quæ neq; secundū exilitatē literæ, neq; secundū pinguedinē sonant, ut uiro & uirtute: Neq; rursus secundū latum literæ sonū enunciarentur, ut in eo quod est legere scribere.

De Orthoepia, alijsq; obseruationibus.

Enclisis

N pronūciando uero ἔγκλισις, id est, Enclisis, in utraq; lingua pariter seruatur, ut hominumq; deumq; ἐπερόματα. Aspiraciones etiam pinguius enunciandæ, ut ex uersu Catulliano supra narraui. Item l. m. n. r. liquidæ geminatæ uehementiore spiritu, ex quo orationem uersumq; frequentatæ magnificant. à Græcis Hygra uocantur, quod l. & n. molliter enunciantur. Sed & quod nulli neoterizorum adhuc animaduersum: C. & simplicem & coniunctam cum e, aut i. Græce pronūciandam doctiores existimauere modo K, ut Cicero & Cecina haud aliter quàm & genus & gignere si analogiæ auscultamus, ex quo K. litera (uti supra memorauimus) superflua putata. Græce item per, α. diph. scripta bifariam enunciamus, ut Alexandria & Alexandra, Antiochia & Antiochea penultimis productis. Item per ω. diph. Argæi & Argiui, Achæi Achiuui, Pythagoræi & Pythagorici, Epicuræi & Epicurij. Item per η. terminantia fœminina, Methona & Methone, Arithmetica & Arythmetice. Per ον uero & um. anhedon & anthedum. Poëma uero & stemma & emblema ac his similia in os. & in is. genitiuū emittūt, in plurali poëmatis & poëmatibus. Deponentia amans, excellens, & quæ sunt huiusmodi, ablatiuum in e. & i. emittunt. Nominatiua autē in is siue r. & neutra in e. in i. tantum, ut celeber, omnis, terrestris, Hispaniē, & huiuscemodi deriuata. Apud Ouidiū uero tantū bis inuenitur cœleste sagitta. Gemino quoq; genitiuo dicuntur amantum & amantiū, sic murium & murum, larium & larum. Charisius cuius cōmentaria ad nos peruenerunt, nullum uult latinum nomen in c. terminari, ex quo nō lac, sed lacte dicendū, sicut & foracte, & bibracte. Nomina insuper Romana nulla in eus, sed eius terminantur, ut Pompei, Septimileius, Petreius, Canuleius, illa quoq; apud nos utroq; modo Silignus, ilignus, quernus, fagineus: iligneus, querneus apud Plin. & fagineus apud Ouidiū. Nec me faginea qui tecū nocte iacebam. Ex quo Valla indocte falsoq; Hieronymū ab arbore ficulnea pro ficulna male scripsisse reprehendit. Item plæbs & plebes, proprætor & proprætores, Proconsul & proconsules: Apes & apis. Sic feles & felis. Itē ceber & ceberis, & saluber, & quæ sunt huiuscemodi tertiæ declinationis. Applicui & applicui, incubui & incubui. Sūt & in secunda & tertia coniugatione fulgeo & fulgo, moueo & moueo. Sed ut & alias quoq; partes attin-

Comparatiua gam: Cōparatiua alijs quam ablatiuo interdū iunguntur, ut Sallu. II. histo. Nulla arte cuiq; inferior. Ex quo indocte rursus Valla Hieronymū reprehendit. Horū autē maior est charitas, id est, ex his tribus. Quandoq; absolute posita minuūt, ut Ter. Aliquantulū ad rem audior. Et Virg. Tristior & lachrymis. Participia præsentis indicatiui & casibus suorum uerborum & genitiuo iunguntur, ut abundans copijs Ci. pro Cor. Et niuei quàm lactis abundans, Virg. Scientē iura & iuris ciuili. Cic. Amantem tui & te. Requirit & genitiuū hoc nomē

Animus animus, ubi cætera ablatiuū, ut animi pendeo. Plaut. Præstans animi iuuenis. Vir. Egregiusq; animi. Sal. Incertus animi. Requirit ablatiuū pariter & accusatiuū huiuscemodi. Os oculos patri similis, & ore. Item Cretensis genere & creta genus. Virg. Imitamurq; in hoc

Præpositiões Græcos. Sic & illi loquuntur. τὸ πρὸς καὶ τὸ πρὸς ἀβλῶα. Præpositiones insuper sæpe or-

Ad natus gratia iterantur, ut ad, Adfidet ad illū, & illi. Adplicauit se ad amicitiam. Cic. in Ver. Et terræ adplicat ipsum. Virg. Adgredior ad crimen. Cic. Et Talibus adgreditur Venerē. Vir. Accedo ad scopulos & scopulos. Adire ad urbē & urbē. Adesse ad causam. Ci. & cau-

Ab sæ. Adfuet⁹ ad mensam & meniam. Ab. Abducere illam ab uiro. Ci. Et gremijs abducere pat-

Ex ctas. Virg. Abhorre à nuptijs. Teren. At abhorrebat illū. Auertit ab urbe impetus in Gal-

De liam. Ci. in Phi. Nec posse Italia Teucrorū auertere gentē, Vir. Ex. Expello ex patria & pa-

In tria. Cic. utrunq;. Ex ade excessit, Ter. Excessere omnes adytis, Vir. Expedio me ex hac tur-

Per ba. Ter. & hac turba, Ci. De. Detrahere de illo & illi. Ci. utrunq;. Decedere de uita. Ci. Ser-

Sub ra decedere nocte. Vir. Cœlo deiecit ab alto. Idē. Inducit in animū. Ci. Inducite animū. Te-

Super Incubuit in spongiā. Incumbite remis. Virg. Arma sua quisq; incubuere. Sal. In amore hæc omnia insunt Ter. In illa bona inuadere. Ci. Hic thalamū inuasit nata. Vir. Insilire in equū & equū: sicuti, Desilire equo & de eq; & ab eq;. Per. Per oēs gentes peruagatū est. Ci. Per ca-

put hoc iuro. Itē maria aspera iuro. Vir. utruq;. Sub pro prope cū gemino casu. apud Vir.

Sub noctē cura recurfat. Itē, Eurydicēq; suā iam luce sub ipsa respexit, Super. pro de, apud eundem

eundem. Multa super priamo. Et pro supra, ut Sæua sedens super arma. Præpositiones itē
 duæ simul, ut usq; sub extremū brumę. Aduerbia quoq; uarie ponuntur. Ergo, igitur, itaq; *Aduerbia*
 etenim, enim uero, in orationū principijs apud receptos inueniunt. In os etiam Græca aduer/
 bia recepta, ut apud Vitru. organicos, colossoteros. Plus una nocte. Cic. & plus septima du/
 citur æstas. Virg. Propius absolute. Et propius uirtutē. Cic. Et propius teclis. Vir. Ritu, id
 est, modo. Crebra niuis ritu. Vir. Qui cū: cū quo. Duntaxat, id est, solū apud Ci. Post inter- *Post interpo-*
 positum ablatiuo iungit: Vt longo post tempore uenit. Sal. in Cat. Multos post annos & *situm*
 Ter. in Hecy. Post duob. mensibus dixit. In p̄sentia & in p̄sentiarū apud Ci. In præsens ue/
 ro apud Sal. Indies pro cottidie apud Ci. In diē, in futurū. Ad diē, ad tempus constitutū. Di/
 em de die, propediem, cito. De die, ex tempore. Cic. in Phi. Non solū de die, sed ad diem ui/
 uere. Ter. Apparare de die conuiuium. In tempus, processu temporis. In tempore, opportu/
 ne: apud Sal. utrunq;. Tempore idem: apud Cic. Potis est, pro potest. Peiore res loco nō po/
 tis est esse. Reapse nō ratione præceptio, Cic. de rep. id est, de re ipsa. Verba etiam nonnul- *Verba cū uar-*
 la geminos admittunt casus, ablatiuū uidelicet & accusatiuum. Vtor, abutor, fruor, ludo: *rijs casibus*
 ut Ludere quæ uellem: & Versibus incomptis ludunt. Et laceffo, ut cursuq; ictuq; lacef/
 sunt. Pascor. Et carice pascus acuta. Item, mala gramina pascus. Habito. Atq; humiles habi/
 tare casus, & habitabant uallibus imis. Induo, indutusq; hostilibus armis. Vir. XI 1. Exuui/
 as indutus Achillis. Induitur lorica humeris. Egređior: Est urbe egressis tumulus Vir. Ra/
 ro egressa fines suas. Sal. Subeo quoq; & succedo teclia & teclis. Saturor. Antiquum satura/
 ra dolorē: Et odijs exaturata quieui. Accusatiuū quoq; & genitiuū Obluiscor, reminiscor,
 & memini. Vt, Et dulces moriens reminiscitur argos. Alternos musę meminisse uolebant.
 Et, Nec ueterum memini lætor ue malorū. Rursus genitiuū & ablatiuū: Lætor, impleo, ab/
 undo, egeo, indigeo, potior, Diues, indignus, Vt lætor ue malorum, & læta laborū, & læta
 deum partu. Item, Iouis omnia plena. Vir. Implentur ueteris bacchi. Et plenamq; sagittis:
 & Si ueris implet Apollo. Item. Diues pecoris: & Africa terra triumphis Diues alit. Itē in/
 dignus repub. & reip. Genitiuū præterea & datiuū poscunt & amicus & similis. Amicus
 Lepido & Lepidi: Et delphinum similis, & illum indignanti similem. Nonnulla cū præpo/
 sitione & sine, ut genitus seu natus ex parente & parente: Dijs geniti potuere: Ex nato atq; *Que ponuntur cū præpo-*
 ex matre magus nascatur oportet. Liber à spe, metu, & odio. Sal. Et tum libera fati classis. *sitione &*
 Vir. Et fato liber dicitur. Caue illos & caue ab illis, & caue facias. Recordor de te Ci. Et uo- *sine*
 cem Anchisæ uultumq; recordor, Vir. Certo itē & concurro & congregior Antonio & cū
 Antonio. Auello, Ter. Sperat se à me auellere. Vir. Auulsum humeris caput. Alienū uita
 & à uita. Queror de te Ci. Nec plura querentē Passa uenus Vir. Itē Do. Mitto tibi & ad te.
 Itē aptus, accōmodus, bonus, idoneus bello & ad bellū. Offendo: Si quid in me offendistis,
 in meo capite luite. Itē Quid me apud equites po. Ro. offendisse dicebā. Cic. utrunq;. Quæ
 dam etiam absolute & cū casibus, ut Attendite & attendite animū Teren. Abnuo. Abnuo
 ram bello Italiam cōcurrere Teucris Vir. Et neq; illi senatus de ullo negociū abnuerit. Itē
 nihil sibi abnuturos Sal. Item desine mordere, & Desine Menalios, Et apud Terē. Te desin- *Que absolu-*
 nit & deficit. Requiesco etiam absolute, Et motuq; suos requierunt flumina cursus. Doleo, *te & cum*
 & doleo casum: Et dolerent tibi oculi Cic. Pergo ire & pergo iter. Nosse & scire Græce & *casibus*
 Græcam linguam, Ardeo, ardet amans Dido, & Coridon ardebat Alexim. Et Spoliorū ar/
 debat amore. Gratificatus absolute: Et populo aliena ac sua gratificatus Cic. Audio quoq;
 accipio, disco, emo à te elegantius & ex te dicemus. Studeo: Student sese præstare cæteris:
 Et eadem student, Sal. utrunq;. Item Student cōsulatui Cic. Nonnulla utroq; modo æque po- *Studeo*
 testatem habent, ut comito & comitor, populo & popolor, reuerto & reuertor: Sic & apd
 Græcos *ποισω* η̄ *ποισμαι*, & alia cōplura. Aliqua insuper lepide iterant hoc modo, Seruitu/
 tem seruire, uitam uiuere, citharam citharizare, cantionē cantare, facetias facere. Et nostro
 doluisti sæpe dolore Vir. Dixi unū dictū Plau. Quædā casibus hoc modo cōmutantur: Im/
 pertio tibi bona, & impertio te bonis: Dono tibi lancem & dono te lance: Delego tibi curā
 & delego te curæ Eadem quoq; significantia diuersis iunguntur casibus, ut ferax frugū &
 fertilis frugibus. Docūus cithara & citharam & peritus citharæ. Miserere laborū, & misera/
 tus amantem. Digredior à te. Egređior autem & progredior portu, & aggredior scribere
 & aggredior opus: Decet nos & nobis. Terē. Ita uobis decet: Item pudet illius, & apud Te/
 ren. Non te hæc pudet: Item piget, Non te hæc pigent Geta. Terent.

PHILOLOGIA
Modus scribendi apud ueteres.

Hopistogra-
phi libri
Deletitia
charta

Ars impresso-
ria & eius au-
thores

HT quando de ratione scribendi scribere cœpi, modum scriptiōnis ueterū nō preteribo. Scribebant enim ex altera tantum parte. Hinc Iuena. Scriptus & in tergo necdum finitus Orestes. Quapropter Hopistographi appellantur utrinque scripti. Cæcilius in epistolis. Electorumque cōmentarios. Clx. mihi reliquit hopistographos. Et Vlpia. Chartæ appellatio ad nouam refertur, & ad deletitiam proinde Hopistographam. Est em̄ deletitia quā Cic. Palimpsestū uocat, ut in epistola ad Trebatium, id est, rasam & rursus scriptā. Qui igitur cōponentes aut rescripturi rursus aliquid scriptitabant, hopistographos, id est, ex utraque parte chartas implebant. Scribebant insuper principes sicut plerique hodie reges transuersa charta. Primus Iulius Cæsar (teste Tranquillo) epistolas in forma memorabilis libelli reduxit, cū prius Coss. & duces tantum transuersa scriberent charta. Præterea calamo nō penna utebant, ut Ci. in episto. Quicunque calamus ad manus uenerit, eo pro bono utor. Interdū & stilo ferreo cū pugillares in itinere notabant, qui ex careis tabellis seu ligneis erant, ut legi apud Cæciliū. Beuiare insuper dictiones (si Senecę credimus) primus reperit Cic. quū Cos. in senatu Catonis orationem, quā contra coniuratos habebat, uelociter scribi iussit, ita ut literæ dictiones referrent. Sed iam diuina prouidentia ingeniorū immortalitati cōsultū, quando nouo portento reperit hoc seculum nō describere libros, sed fingere, ex æneis characteribus atramento scriptorio perfusis pagina torcularibus expressa. Authores duo è Germania fratres Romæ cœperunt anno M C C C L X V. Primi que omniū August. de ciui. dei, & Lactantius prodire.

DE POETICA.

Poeta

Epici

Lyrici

Dithyrābici

Iambici

Epigrammo-

graphi

Hymnogra-

phi

Melici

POETA tam apud Græcos quàm Latinos haud semper in honore fuere. Plato in primis à sua rep. lib. II. eos ac præsertim Homerum reiicit ob pugnas cōtentiones que deorū. Cato probro dat M. Nobiliori (ut ait Cicero) quod is Ennium poetam in prouinciam duxisset. In nostro itē dogmate nullo in numero sunt. Augustinus li. secundo de ciui. dei. Platoni Græco potius palma danda est, qui cum ratione formaret, qualis esse ciuitas debeat, tanquam aduersarios ciuitatis poetas censuit urbe expellendos. Multos tamen oblectant multorumque tenent aures, præsertim principum. Nam duo Alexandri, unus Macedo, alter Imperator Rom. hic Virgilij studiosissimus traditur fuisse, ille Homeri, ut nulla unquam die ab eorum lectione uacauerint. Aristoteles totum hoc genus in tris diuidit, in Epicos, Lyricos & Dithyrambicos. Sub quibus reliqui facile continentur, Asmatici, Melici, Satyrici, Tragici, Comici, Elegi, Iambici, Hymnographi Epigrammographi. Epicos enim Heroici carminis scriptores appellat, cuius inuentio oraculo pythico debet, teste Plinio: ubi siquid altius canitur, Rapsodia uocatur, ut est illa Homeri. Qui in hoc excelluere quinque apud præcos Græcos nominati. Homerus ipse, Hesiodus, Panylis, Antimachus, Pisandrus. Inter Lyricos decem illi nominant uulgo cogniti: Stesichorus, Bachylides, Ibycus, Anacreon, Pindarus, Simonides, Alcman, Alcæus, Sappho, & Corinna: hi taurum in certando palmam ferebant. Inter Dithyrambicos uero Philoxenus Corinthius præcipuus. Dithyrambici enim Lyrici sunt (ut ait Zezes) uerum aliquantulū altiores: & ad honorem Bacchi canebant, unde nomen auspiciati sunt. Dithyrambus enim Dionysius, quod δία δύο θύρας, id est, per duas portas prodierit in lucē: ex uentre uidelicet Semeles, & femore Iouis, ut patet in eius fabula. Accipiebant in cōcertatione palmā Tripoda, Dithyrambicorū chorū primū Corinthi statuit Ariō Methymnæus, secundum Lassus Herminæus. Hoc genus Latini non habent. Inter Lyricos apud nos tantum Horatius qui simul & Catullus iambum interposuere. Apud Græcos Iambici tres tantum clari. Ananias, Archilochus, Hipponax, quanquam & Homerum cœpisse iambum in grammatica supra prius diximus. Hic acerbitalis causa inuentus. Trimetrum Græci uocant, nos Senarios ex numero pedū. Elegia in luctu reperta, in qua excelluit Callimachus, Mimnermus, & Philetas, apud nos Tibullus, Propertius, & Ouidius. Inter epigrammographos Græcos Simonides antiquus: cuius meminit Herodotus, & Alcæus iunior Vespasiani tempore. Athenæus, Proclus, Palladas, Agathias, innumerabilesque alij. Hymnographi deorum scribebant laudes, ut Orpheus, Homerus, Hesiodus, & Asclepiades. Poetas item Melicos Demetrius Phalereus commemorat, Automedem, Demodocum, & Lerim, Corcyreos,

Corcyreos, & Phemium Ithacensem. Ex nostris in hoc genere nullum habemus præterquam in sanctorum hymnis & Sedulium & Prudentium poëtas. Qui scripserint epithalamia apud Græcos Agomelon nominant, & Hesiodus, qui in Pelei & Thetidis nuptias hoc exordio. τρεῖς μάκαρ ἀϊακίδη, καὶ τετάρτη δὲ λυγία Πηλεΐ, οὗ τοῖς ἐν μεγάροις ἱερὸν λέχος ἐισαναβαίνας. Apud Latinos Catullus, in Ptolemæi & Berenices nuptiis. Claudianus item in Mariæ & Sitalionis, & Ausonius ex Centonis collectum edidit. Qui uero scripserint Epicedia in mortuos, inuenti etiam, & qui Monodias. Hæc ab Epicedio siue epitaphio differt quod Monodia super uno tantum, illa etiam in plures. Usurpatur tamen Monodia ad omnem materiam modo unius sit, sicuti Lycophron Monodiam de Alexandra scripsit, ut author Zezes in Lycophronem. Comœdiam deinceps, tragœdiamque ac reliqua attingam poemata, ex Græcis enarratoribus. Comœdiam inuenerunt rustici, qui iniuriam passi à ciuibus ex agris in urbem uenientes noctu medijs uis quæ passi fuerant recensebant. Vicini itaque experrecti mane simul memorantes quæ audiuerant, illi qui fuerant in causa reddebantur meliores, tali uerecundia coerciti: itaque uisum hoc utile remediū moribus cōpescendis: uocati rustici in theatrū & hominū frequentiam, coacti sunt media luce eadē facere, ora faciebatur peruncti. Quod postea officium poëtæ usurpauerunt, nulla hominum reuerentia seruata. Quorum primus Susarion quidam hoc exordio prodijt. Spectatores aduertite, Susarion hæc dicit. Turpes fœminæ quarum nullius est sine probro domum habitare. Multi igitur secuti sunt eum postea improbos homines insectari. Postquam uero potentiū luxuria ac uitium conualuit, res minime placuit. Paulatim que interdictum comicis aperte ac nominatim de ipsis loqui, ex quo per ænigmata reprehendebant: procedente autem tempore nec sic etiam loqui permitti. Quare omissis diuitibus poëtæ in aduenas & pauperes cauillabantur. Vnde comœdia in tris diuisa partes. In antiquam quæ manifeste reprehendebat: In mediam quæ per ænigmata: In nouam quæ in seruos & pauperes cauillabatur. Fuere autem primæ Aristophanes, Eupolis, Cratinus. Secundæ Plato. Nouæ Menander. Dicitur enim comici uel ἀπὸ τῆς κωμῶν, id est, uicis unde rustici ueniebant, uel ἀπὸ τοῦ κόματος, quod est somnii, quoniā somni tempore hæc recitarentur. Tragœdia uero ἀπὸ τῆς τραγῶδης, quod est uindictiæ fæx, quod ea fæce peruncti agerent: uel τραγός, quia hirco donarentur. Est enim comœdia humanarum actionū imitatrix. uitæ correctrix per risum & iocum. Differt enim à tragœdia, quod illa historiam & rem gestam, hæc figmentum continet: illa in luctum spectatores mouet, hæc risum. Differt autem noua à uetere, tempore, lingua, metro, dispositione. Tempore, quod noua magni Alexandri ætate cœpit, antiqua per bellum Peloponnesiacum floruit. Lingua, quod illa dulciore pleniorque Atticismo, antiqua altiore & grauiore. Metro, quod noua plerumque iambico: Altera uero multimodo utitur uersu. Dispositione, quod in noua chorus non interuenit, in altera frequentius. Rursus antiqua ab ea differt, quod circa Susarionis tempora personæ sine ordine ueniebant. Cratinus autem succedens constituit in comœdia tris personas, eisque decorem ordinis addidit, comœdiamque magna ex parte correxit, donec Aristophanes maiorem ei tribuit splendorem. Cæterum comœdia cum uerborum tum rerum sex modis elegantiam habet: uerborum aut ex homonymia, quam equiuocationem latini uocant, cum plura eodem uocabulo significantur. Ex Synonymia cum idem diuersis dicitur nominibus, ut eo, accedo, adeo, contendo. Ex loquacitate lasciuiaque loquendi, quam Græci ἀδολοχία uocant, cum quis eodem nomine sæpius utitur. Ex denominatione, cum proprio nomini aliquid extra festiuitatis gratia adiicitur, ut si minax uocatur Midas. Ex diminutione, ut Socratidium, Euripidium. Ex mutatione, ut δῖον pro θεῶν. Rerum uero modi omnino duo, aut per deceptionem, ut cum Strepsiades credit ueros esse de animo sermones apud Aristophanem: aut per similitudinē, ut Xanthus Hercules aut Hercules Dionysius putatus. Traditum memoriæ Alexandrum Aetolum & Lycophronem Chalcidensem à Ptolemæo Philadelpho interpolandis scenicis libris fuisse delegatos: Alexandrum uidelicet Tragicis ac Satyricis: Comicis alterum. Reliquis uero poetis Zenodotum & Aristarchum grammaticos, quanquam Homericos longe antea LXXXII grammatici iussu Pylistrati tyranni interpolauerunt: Quorum principes Orpheus Crotoniata, Zopyrus Heracleotes, Onomacritus Atheniensis, & Epicyclus fuere. Posteris deinde temporibus successere & alij qui scenicos reliquosque poetas diligentissime enarrauerunt, Didymus, Tryphon, Apollonius, Herodianus, Ptolemæus Alcalonita, inter quos & philo-

Sedulius
Prudentius
EpithalamiaEpicedia
Epitaphia
Monodia
ComœdiaComœdia diuisa in tris partes
Antiquam
Mediam
Nouam
Quid à tragœdia differat
Comœdia quid

Cratinus

Socratidium

sophi, Porphyrius, Plutarchus, Proclus, & ante hos omnes Aristoteles. Sed ad Comœdiâ redeo antiquâ, quæ (uti supra commemoravi) cauillos habebat apertos usq; ad Eupolidem: qui postq; Alcibiadem Atheniensem ducem notare cœpit, iratus ille ut qui in expeditione nauali esset & exercitum paratû haberet, statim iussit eum ad se trahi: quem alij dicunt repente mari proiecisse, alij capistro tractum ad littus ac paulatim ablutum cum huiusmodi uerbis: Eupoli qui in scena totiens me tinxisti, nunc te falsis tinguo lymphis. Ex illo constat Cratinum, Pherecratem, Platonem, & Aristophanem per figuras & ænigmata, dimissa aperte norandi licentia, mordere solitos fuisse, Comœdiæ proprium cauillus cum risu, Tragœdiæ luctus & mortes hominum. Satyra uero (ut existimant quidam) ex luctu in gaudium finiebat, ueluti Euripidis Orestes & Alceste, ueluti etiam Sophoclis Electra. Sed perpetuum risum eleganti, scenicoq; modo habebat: ut apud Euripidem Hercules emptus à Sileo tanquam uillicus & seruus mittitur in agrum ad uineam fodiendam: ille magnis uiribus sumpto ligone uites eradicat, easq; in uillam humeris comportat. Cum uescitur panes ingentes frangit, ingentemque bouem maciat, fores cellæ uinariæ diruit, easque pro mensa portat, optimum doliorum relinquit, alterum seruum qui agro præerat toruum aspiciens iubet ei poma ex arboribus adferre. Denique consurgens uicinum flumen in habitationem introduxit, quo cuncta deleuit. Satyra ergo huiusmodi utitur modo. Lyrici autem & Dithyrambici Athletas in certaminibus, aut Dionysium, aut aliquem ex dijs, laudibus extollunt. Sciendum præterea secundum Dionysium & Cratem, & etiam Euclidem grammaticos, in partes quatuor comœdiam diuidi, in Prologum qui usq; ad chori principium durat, in chori melodiam, in Episodium, quem latini ingressum dicunt, quod inter duos choros dicebatur. In Exodium, quod circa chori finem pronuntiari solebat. Egressionis uero partes, quas Græci *ἔξοδος* uocant VII. Septies namq; chorus saltabat postq; uenerat in orchestrâ, quâ Græci *λόγος* appellant. Prima saltatio *Cômation*, quâ nos particulam dicere possumus: secunda *cōgressio*, homonyma cum suo genere: tertia longum, quarta cantus & cōuersio, Græce *ὠδὸν καὶ στροφὴν*. Quinta Epirrhema. Sexta & Anticantus & anticōuersio, quas illi *ἀντιὸν καὶ ἀντιστροφὴν* dicunt. Septima Antepirrhema. Chorus enim si ex urbe theatrum accedebat, è sinistra fornicis parte ingrediebatur, in scenamq; respiciebat: Si uero ex agro è dextra, quadrangulâ ordine constituebatur, & ad solos respiciebat histriones. Illis uero discedentibus ad utraq; populi partem se uertens sedecim Anapesticos uersus tetrametros pronuntiabat. Et hæc cōuersio uocabatur. Dein ex altera parte totidem, quâ Anastrophen nominabant: utraq; uero antiquitus Epirrhema appellabatur. Probatum insuper Scena uerno tempore cum ædificijs & habitationibus triplicibus instructis culminibus, parapetasmatis, tapetibus, lintheisq; candidis, atq; in agris ornata. Ad ditæ & sonantes pelles, ignesq; manibus excussi, cauernæ quoq; subterraneæ ac putei, figuræ maris, tartari, fulminum, tonitruum, noctis, cœli, diei, regiarum, prætoriorum, ingentes aulæ, torques ad uiarum similitudinem. Dramata Græce cōpositiones & comœdiæ & Tragœdiæ & Satyræ uocantur: quorum decus ac omne fere pondus in histrionibus consistebat, qui in Tragœdia & Satyra XVI. numero interueniebant, in comœdia uero XXXIII. Qui simul coacti in quolibet horum genere unamq; rem agentes Chorus uocabatur. Diuisi in duas partes Semichoria, abusiue autem chorus. Sigillatim quoq; ac per se communi uocabulo histriones dicti sunt. Hi uero in partes plures diuidebantur: in eos qui prologum dicebant, in nuncios, in exploratores, in custodes, in seruos, in heroas, in deos, & alios complures. Mimus ultimus statim in Orchestrâ ueniens primus ad alios mimos qui loquebantur, discedentibus autem illis ad populum sese uertebat, nunc dextrorsus nunc uero sinistrorsus, & aliquid pronuntiabat, deinde exiens finem faciebat. Dramata item practica erant & logica, practica in ipso corporis motu consistebant in quatuor deducta partes, in accessionem, cōuersionem, antistrophe, & exodium. His motibus totidem orationis modi respondebant, ac logica appellabant: accessioni prologus, cōuersioni itemq; antistrophe oda. Exodo demum *ἔξοδος*, id est, egressiuum, quod ultimo loco pronuntiabatur. Practica, his erant tantum Conuersio, Antistrophe, & Exodus. Logica, Oda, Antoda, & Epodus. Primæ duæ æquales habebant numeros. Epodus autem ab illis diuersus & numero & qualitate. Dicebant enim Lyrici ad utraq; populi partem statim sine proœmio respicientes Oden primam, deinde antoden. In fine uero tantum epilogum aut ultimam cantum, qui precibus plerumq; sermonem clauderet Epodum pronuntiabat. Hæc ex Græcorum cōmentarijs cōuersa, Deinceps ex nostris: Donatus in actus quinque comœdiam diuidit. Partes uero

Euripidis
Hercules

Diuisio Comœdiæ in IIII partes

Chorus

Dramata

Chorus

Mimus

Dramata

Practica

Logica

Conuersio

Antistrophe

Exodus

Oda

Antoda

Epodus

Lyrici

secundâ & t
 m favore agebas
 Secundariu p
 ut in actio
 parum, cur
 ut ille princeps
 Quas primas partes
 E SOBO
 neret, nihil
 se latinæ.
 fuit. Sic eni
 um firma se
 qui optimus inter
 choribus mentem &
 rursus æther &
 stellas stellarum
 Genuit & alto
 pontum sine co
 Hyperionæ
 centissimum
 Brontem, S
 siquidem ca
 illis nomen p
 Gyges, torui atq
 cultibet L. ex
 ac patri infe
 At terra mater
 quo falcem tradid
 ceteris audaci
 cœlum nocter
 ex insidijs co
 in mareq; p
 phasq; quas Me
 sacram aduau
 & philomedea
 siderium secuti su
 agum fatum & som
 oceanum aurea mal
 natus nascensibus dan
 Senectute perd
 qua eni & certamina
 ransgressionem te
 siquis sponte peier
 uocant, optimu qu
 Thaumata & inge
 phæ plura marit
 do commemoratas
 Doris, Panopea, C
 genuit Iun & H
 præterez Pophri
 extrema: ubi Hesp
 duæ immortales

primas & secundas & tertias. Primas, qui primo sapiusq; in scenam ueniebat magno spe- *Actus V.*
 ctatorum fauore agebat, ut ait Cicero, quod animos primus occuparet, etiam si ceteri me- *Partes primæ*
 lius dicant. Secundarū partium actores summissæ agunt, ut author Porphyrius, & item Ci- *Secunda, tertiæ*
 cero de diuī. ut in actoribus Græcis fieri uidemus, sæpe illum qui est secundarum aut ter- *Cicero*
 tiarum partium, cum possit aliquando clarius dicere quàm ipse primarum, multum sum-
 mittere, ut ille princeps quammaxime extollat. Terentius in Phormione de primis parti-
 bus. Quia primas partes qui agit, is erit Phormio parasitus, Pantomimus. *Pantomimus*

EX HESIODI THEOGONIA.

DE SOBŌLE autem deorum, heroumq; quod hæc pars ad poeticam perti-
 neret, nihil duxi potius quàm Hesiodi Theogoniam in breue deducere pro-
 fæ latinæ. Nā is Varrone & Augustino testibus, primus in hoc genere autor
 fuit. Sic enim exorditur: Ab initio nanq; chaos fuit. Deinde terra lata omni-
 um firma sedes deorum, tartara quoq; nigra in terræ penetralibus late: post
 amor qui optimus inter deos soluit membra, omniumq; deorum atque hominum domat
 in peñtoribus mentem & sanum consiliū. Ex chao uero Erebus & nigra nox genita est.
 Ex nocte rursus æther & dies procreatur cōplexu Erebi prægnate. Terra autē genuit simi-
 le sibi cœlum stelliferum, ut ipsam circū omnia operiret, & ut esset beatis dijs sedes segura
 perpetuo. Genuit & altos montes nympharum gratas stationes, genuit & immensum pe-
 lagus ac pontum sine concubitu: sed deinde cœlo concumbens peperit Oceanum, Cœ-
 um, Crium, Hyperiona, Iapetum, Rheam, Themis, Memoriam, Phœben, Tethym, Sa-
 turnum nocentissimum omnium, qui odio persecutus est filios: post hos Cyclopes super-
 bum genus, Brontem, Steropen & Argen, qui Ioui dederunt tonitruum, fabricaruntq;
 fulmina. Hi siquidem cæteris dijs similes erant, unum tantum oculum in fronte gerebant.
 Cyclopes illis nomen propterea fuerat. Alij quoq; cœli & terræ filij Titani, Cotus, Briar-
 reus & Gyges, torui atque infandi, centum quibus ab humeris manus pende-
 bant, ceruic-
 ces autem cuiuslibet L. ex humeris surgebant. In diris membris, insuper robur impotens.
 Hi fratribus ac patri infensi fuere ab initio. Quapropter cœlum eos in terræ penetralibus
 abscondit. At terra mater anxia dolosam excogitauit artem, genus produxit candentis fer-
 ri, ex quo falcem tradidit filijs ad iniuriam ulciscendam: quibus facinus reformidantibus
 Saturnus cæteris audacior falce arrepta sese clām in sinu terræ monitu abscondidit. Ve-
 nit autem cœlum noctem afferens, circaq; terram amore complexum extenditur ubiq;
 Hic autem ex insidijs confurgens, læua cœlum, dextra falcem corripiens chari genitalia
 patris incidit, in mareq; proiecit. Ex cuius guttis terra Erynnēs genuit, & magnos gigan-
 tes, nymphasq; quas Melias uocant: ex spuma uero genitalium puella orta, quæ concha
 Cytheron sacram adnauigauit: deinde Cyprum: quapropter & Aphrodytam & Cypriam
 nominant, & philomedeam, id est, risum & lætitiā amantem. Quod hanc amor & hone-
 stum desiderium secuti sunt. NOX autem nulli concumbens genuit horribilem mortem
 & magnum fatum & somnum ac insomnia: præterea opprobrium & Hesperidas, quibus
 ultra oceanum aurea mala curæ sunt. Deinde parcas Clotō, Lachēsīm & Atropon, quæ
 hominibus nascētibus dant habere bonum & malum. Peperit & Nemesīm & fraudem &
 Amorem: Senectutē perditam, litemq; ac laborem, obliuionē, famam: ac flebiles dolores.
 Pugnas etiā & certamina, mortes hominis, contentiones, mendacia, loquendi amphibolo-
 gias, Transgressionem legū, damnum, Iusiurandumq;, quod maxime incōmodo mortales
 adficit si quis sponte peierat. PONTVS Nereum genuit antiquissimum filiorum, quem
 Semen uocant, optimū quidem, mitemq; ac æqui seruantissimum. Deinde terræ concum-
 bens Thaumanta & ingentem Phorcyn, Ceto pulchram Euribiemq;. NEREI uero filia
 Nymphæ plurimæ marinæ fuerunt: ex quibus nominatæ ab authoribus (ut reliquas ab
 Hesiodo commemoratas præteream) sunt, Amphitryte, Tethys, Glauce, Cymothoe,
 Melite, Doris, Panopea, Galathea, Cymodoce. THAVMAS ex Electra Oceani filia *Thaumās*
 uelocem genuit Irim & Harpyias. Phorcys ex Ceto genuit Serpentem, qui aurea mala *Iris*
 custodit. præterea Pephrido, Enyo, & Gorgonas quæ habitant ultra Oceanum ad occi- *Gorgones*
 dentis extrema: ubi Hesperides canoræ: Tenō Euriale & Medusam. Hæc quidem mor-
 talis, illæ duæ immortales. Huic soli concubuit Neptunus in molli prato & floribus uer-

- nis. Ab hac Perseus ut caput abscidit, exiliit Chrysoar magnus & pegasus equus: sic illi
Chrysoar nomen fuit, quod iuxta oceani fontes genitus est. Chrysoar uero quod Chryson, id est,
 aurum haberet in manibus, Geryonem primū genuit quem Hercules interfecit, genuit &
 Hydram monstrum, mediam nympham, mediumq; serpentem, immortalem nunquamq;
Orcus senescentem. Hac ex Typhone Orcum, Cerberum inferni canem ferrea uoce, L. cerui/
 cibus monstrum pudendum: præterea hydram Lernæam quam nutriit dea Iuno Herculi
Hydra irata. Et hanc quoq; Hercules interfecit simul cum Iolao, consilijs diuæ Mineruæ. H Y /
 D R A uero peperit Chimæram spirantem ignem, cui tres inerant ceruices, una Leonis, al/
 tera capræ, tertia Serpentis, Prima Leo, postrema Draco, media hispida capra. Pegasus
 hanc necauit & bonus Bellerophontes. Hac ex Typhone genuit Sphinga perniciosam
 Thebanorum pestem, Nemeumq; leonem, quem Iuno nutriēs saltibus Nemeæis pestem
Oceanus & hominibus immisit, herculea quoq; tandem uis edomuit. T E T H Y S ex Oceano peperit
Tethys in primis fluuios ingētes, Indum, Nilum, Alpheum, Eridanum, Strymonem, Mæandrum,
Flumina Istrum, Phasim, Rhesim, Peneum, Caicum, Sangarium, Ladona, Parthenium, Euenum,
 Scamandrum, Simoenta, multosq; alios. Genuit insuper Nymphas numero tria milia,
Hyperion Inter quas sunt memoratæ, Electra, Doris, Vrania, Erato, Calypso, Styx. H Y P E R I O N
 unus è cœli & terræ filijs suscepit ex aurora Solem & Lunam. Creio siue Creio alter filius
Astreus ex Eurybia Nympha Astreum magnum & Pallanta. Astreus ex Aurora genuit uentos;
Styx præterea phosphorum astrum, astraq; reliqua lucentia. Styx autem ex Pallante genuit Ze/
Luna lum, uictoriam, potentiam, uim, sine quibus non est domus Iouis, nec ulla sedes, neque iter
 ubi deus illis non imperet, sed semper apud Iouem confident. Ex consilioq; Stygis Iuppi/
 ter omnis deos in cœlum uocauit, ac his qui contra Titanos secum esse auxilio uellent re/
 cepit se pristinum honorem redditurum, quem ab initio amiserunt à Saturno simul cum
 eo eiecū. Quapropter Iuppiter Stygem dilexit atq; honore prosecutus est, ipsam deorum
 iuramentum statuendo, eiusq; filios in perpetuum secum habitaturos pollicendo. Phœbe
 ex Cœo noctem genuit, nonnulli obliuionem legunt, dulcem hominibus, ac dijs, & simul
Hecaten Asteriam. Hac uero ex Perse Hecaten, quam præter omnis Iuppiter honorauit, donauitq;
 tribus numinibus, terræ, maris, ac poli. Ipsa in primis inuocatur dea quæ felicitatē præbet
 uenatoribus, nauigationibus, certaminibus, prædis, mercaturis. Deniq; custos ac nutrix
 Auroræ posita, ut post illā lumen oculis Auroræ fulgidū cōspicerent. R H E A ex Saturno
Rhea genuit Cererem, Iunonem infernam quæ sub terra habitat: Neptunum, & Iouem diuum
Saturnus atq; hominum patrem. Saturnus autem cum ei fatum sentiret, ut à filijs regno pelleretur,
Iuppiter eos quum primum nascebātur necari iussit. Rhea uero Iouem paries clam misit in Lycion
 Cretæ locū, ubi in antro conditus est: Saturnoq; saxum deuorandum pro filio obiecit. Iup/
 piter quum primū auctus est opibus, patrem expulit, fratres uinculis liberauit. Saxū quod
Iapetus ille euomuit, sub Parnaso in memoriā rei sempiternam statuit. I A P E T V S unus ex cœlo
Atlas & terræ filijs ex Climene Oceani filia genuit Atlātem, Menœtium, Prometheum ingenio
Prometheus callidum, & Epimetheum culpæ obnoxium, qui malum in primis miseris peperit uiris:
Pandora Pandoram è limo fingendo uirginem. Atlas humeris Cœlum sustinet in terræ finibus ad
 hesperios. Promethea ad columnam Iuppiter Caucaſi firmis obligauit uinculis, aquilamq;
 adhibuit quæ eius hepar ederet, tātumdemq; noctu cresceret quantum interdiu consume/
 retur: qua ille peste ab Hercule tandem Ioue consentiente liberatus est. Hic enim bouem di/
 duxit, mentemq; Iouis furatus, pelli simul cum carne & intraneis inclusit, imaginemq; al/
 teram bouis cum ossibus nudis constituit: Iouiq; arguenti, ait, tolle quem mauis. At ille sci/
 ens multa mala hominibus eligenda, imaginē manibus adripuit. Iratusq; ex eo facto Men/
Fœminarum ti subreptæ ignem negauit, quem & Prometheus in ferula clam abstulit. Rursus Iuppi/
nituperatio. ter ut se uindicaret: Virginem è terra finxit, omniq; cultu ornauit, ex qua genus fœmina/
 rum perniciosum & pestilens prodijt, quæ ueluti fucus inter apes, ita uirorum opera de/
 let. Ex quo si senescere cupis, minime ducenda uxor: si bona, malum hoc aliquantulo bo/
 no compensabis: si mala, perpetuo dolebis. Iuppiter igitur post hæc Titanos, Briareum,
Briareus Cotum, & Gygem eorum uastitatem & superbiam ueritus sub terram relegauit. Verum
Cotus eosdem postea cum cæteris dijs quos Saturnus genuit ex Opi, consilio terræ in lucem ex/
Gyges terra restituit. Titani autem bellum deinde Ioui dijsq; intulere. Hic Hesiodus ordinem
 belli

belli multis refert carminibus. Tandem eos fulminatos à Ioue ac ad inferos demissos dicit post annos x. Infernumq; describit & eius areas portas ubi excubat dies & nox: altera *Dies & nox ad inferni portas* extra mouet, altera nox intus ingressa diem reuertentem expectat. Noctis filij Mors, Somnus, ad quos minime sol penetrat. In inferno etiam Canis custos, qui arte dolosa utens uenientibus blanditur, ingressos exire prohibet, conantem deuorat. Hic & Styx Oceani filia antiquissima, quæ separatim ab alijs inclytas tenet domos argenteisq; cathenis ad cælum libratur. Iuxta est Iris Thaumantis filia pedibus uelox nuncia. Hic & Tartara nigra, quæ uel dijs timent, & portæ beata, & lapideum pavementum. At postquam ex cælo Titanos expulit, terra immanem genuit Typhoea ex tartaro. Cui manus pro scuto fuerant, *Typhoeus* pedesq; Martis, ac centum capita, linguæ serpentibus micantes. Ignis ex oculis flagrabat, uoces totidem ex oribus. Igitur & ipse à Ioue fulminatus sub Peloro sepultus iacet: unde uenti dicuntur ruere diuersi, qui terram mareq; infestant. Vbi uero subacti Titani, diuisus dijs honor omnibus. Iuppiter rex omnium cepit primam uxorem Metim, præ omnibus sapientem. Nulli sunt liberi nati, ne pro Ioue alius regnaret. Sed ex suo Iuppiter capite Mineruam excussit. Cui primum sapientiam & consilium & mentem dedit. Secundam ducit uxorem Themidem, hæc Horas peperit, Iudicium & Pacem, quæ mortalium opera honestant: Parcas insuper quæ hominibus bonum & malum tribuunt. Post hæc ex *Gratie Iouis* Eurynome Oceani filia tris suscepit gratias, Aglaen, Euphrosynam ac Thalamiam. Dein ex Cerere Persephonem, quam Pluto Ioue concedente rapuit. Post hanc ex Memoria Musas nouem, quibus delectatio cantus & melodia data est. Deinde ex Latona Apollinem & Dianam. ex Iunone Heben & Martem & Dianam. Ex Amphitrite Neptuni filia Tritonem qui profunda Maris timens prope parentem residet. Iuno autem sine Ioue Vulcanum arte fabrilis præditum præ omnibus dijs. Mars è Cytherea timorem & tumultum: qui cum Marte diras in bello promunt ac quatiunt acies. Harmoniam quoque quam Cadmus duxit uxorem. Post hæc Iuppiter ex Atlanta Mercurium deorum interpretem, è Semele *Harmonia* Cadmi filia Dionysium, ex Alcumena Herculem. Vulcanus quoque Aglaen gratiarum unam duxit. Dionysius Ariadnam Minois filiam. Hercules uero Heben. Sol ex Perseide Circe & Aetam regem, qui ex Oceani filia Medeam genuit. *Que deæ mortalibus nupserunt* DEINCEPS Hesiodus inuocatis Musis incipit enarrare, quot deæ mortalibus nupserunt. In primis Ceres ex Iasio Plutum, id est Diuitias. Harmonia ex Cadmo Ino, Semelem, Agauem & Autonoen quæ nupsit Aristeo apud Thebas. Callirhoe Oceani filia ex Chrysaore Geryonen. Aurora ex Titono Memnonem Aethiopæ & Aemathiona reges. Eadē ex Cephalo peperit Phaetonem, quem in ætatis flore in mare præcipitatum Venus excitauit, numenq; constituit notum ac propitium nautis. Iason Medeam duxit iussus à Pelia Iolchon ad nauigare & certare, ex qua Medum suscepit. Quem Chiron Phyllirides in montibus nutrit. Filia quoque Nerei dei marini altera Psamathe Phocum ex Aeaco, altera Thetis Achillem ex Peleo genuit. Venus ex Anchise Aeneam apud Idam Troiæ. Circe quoque Solis filia ex Vlysse Latinum, qui Thuscis imperauit. Calypso itē ex Vlysse Nausithoum Lyfinoumq;. Atq; hæc quidem deæ quæ mortalibus nupserunt. Deinceps musas inuocat, ut narrent feminas mortales immortalibus nuptas: nec ultra sequitur, cum uetustate deperditum reliquum non habeamus. *HAEC AB HESIODO* breuiter, tum à me breuiter repetita plura consequuntur: physiologia primum siue tropologia, quum fabulæ inuentioni rerum pondus ac ueritas quædam subiiciatur. Quam cum aliam alij enarrant suo pte quisq; ingenio, fastidium explicandi uitauimus, tantum scire sensum occultiorem cupientes ad aucthores, Fulgentium, Leontium & Palephatum relego. Nunc de dijs & heroibus quædam præterita, aut non satis explicata rursus ex alijs authoribus adducam: Genealogiamq; reliquam repetam, ac in primis Cæli & Terræ genus.

COELI ET TERRÆ PROGENIES.

TITANOS COELVM ac Gigantes ex terra genuit. Qui manibus magnam rescindere cælum Aggressi, superisq; Iouem detrudere regnis, ut ait Virgilius: montes montibus imposuisse dicuntur. Fulminati denique omnes & ad inferos deiecti, pars sub Aetna monte sepulti. Gigantum nomina non extant. Titanorum hæc sunt, Hyperion, Briareus, Ceus, Typhoeus, Enceladus, *Titani*

PHILOLOGIA

Hyperion Enceladus, Aegeon, Aurora, Iapetus, Astreus, Alocus, Pallenes, Lycaon. Genuit Rhe-
Horae am & Saturnum. **H Y P E R I O N** igitur Solem genuit & Horas, quas Homerus adsi-
Sol dere caeli ianuae dicit cum clauibus, eamq; Soli aduenienti recludere. Sol uero Miletum,
Phaeton Aetam & Phaetontem. Foeminas uero Dirce, Circe, Pasiphaen & Angitiam, infor-
Dirce tunatas omnis & impudicas, Veneris ultione, quod à Sole cum Marte deprehensa, sit ui-
Circe ro manifestata. de Dirce alibi: sed de Circe in Vlysse. De Pasiphae in Minoe. Angitiam di-
Pasiphae cunt ad Marfos in Italiam secessisse prope lacum Fucinum, ibiq; ueneficijs & herbarum
Aeeta uiribus doctam pro dea coli. Macrobius Angeronam hanc uult esse, quæ digito dea Silen-
Angitia tij dicebatur, in ara Volupiae collocata, quod uidelicet qui linguam comprimit, magna sen-
Angerona tit commoda. Circe ad Circeium delata montem in Italia, ueneficijs & ipsa Vlyssis socios
Miletus in feras commutauit: Scyllam Glauco dilectam in monstrum: postremo Picum Pomo-
Caunus nam adamantem in auem. Miletus ex Cyane Maendri fluminis filia Caunum & Bybli-
Byblis dem, quæ fratrem Caunum adamauit, ac diu fugientem infecuta in fontem uersa est, au-
Aeeta rex thore Ouidio. Aeeta Colchi regem, & uellus aureum, & Medeam, & Apsyrum eius
Phaeton filios, uide in genere Aeolidarum. Phaeton cum regendos currus à patre impetrasset, ne-
Lygus scius regendi combustus in Padum cecidit. quem sorores flentes in populos uersae sunt.
Ceus Hic Lygum genuit, qui postea Lyguribus imperauit. **C E V S** Alius Titani filius Latonam
Latona & Asteriem. **L A T O N A** ex Ioue pragnans Iunonis ira nullo loco consistere ualebat
Asterie Pythone serpente immisso: tandem in Ortygia siue Delo oliuae innixa peperit Dianam
Diana & Apollinem. De Apolline in Iouis genere dicam. Dianae perpetuo attributa uirginitas
Typhoeus & uenatio. **T Y P H O E V S** & Typhon dicitur alius Titani filius sub Inarimen insulam
 Campaniae à Ioue detrusus. Virgilius: Tum sonitu Prochita alta tremat durumq; cubi-
 le Inarime Iouis imperijs imposta Typhoeo. & Lucanus: Vndat apex Campana fremens
 cui saxa uaporat Conditus Inarimes aeterna mole Typhoeus. Encheladus autem sub
 Aetna. Virgilius: Fama est Encheladi semustum fulmine corpus Vrgeri mole hac, ingen-
Iapetus temq; insuper Aetnam impositam, & quæ sequuntur. **I A P E T V S** Titani filius Hesper-
Atlas rum, Atlantem, Prometheum & Epimetheum. Atlanti, teste Diodoro, loca ad Oceanum
 posita sorte euenerunt, qui & populos & montem de suo nomine appellauit. Ferunt astro-
 logum fuisse, deq; sphaera mundi inter homines differuisse: qua ex re uisus est orbem hu-
 meris sustinere. Hæc ille libro 1111. libro autem v. dicit: duos in Hesperia fuisse fratres,
 Hesperum & Atlantem: hos in hortis decora habuisse poma, quæ ob pulchritudinem au-
 rea mala sunt à poetis appellata. Ex Altante & Hesperide Hesperii fratris filia genitæ sunt
Hesperis **V I I**. filiae quæ à patre Atlantides, à matre uero Hesperides dictæ sunt. Ouidius autem
Atlantides scribit Atlantem à Themide uate accepisse, ne quem hospitio Iouis filiū exciperet, si se ac-
Hesperides hortum cum pomis saluum esse uellet: quod ille minime faciens Perseum excipiendo cum
 Medusæ capite in montem sui nominis est mutatus. Ex eodem (ut idem tradit author)
 geniti sunt Hyas, Hyades & Pleiades. De primo sic ait: Nondum stabat Atlas humeros
 oneratus olympto: Quum satus est forma conspiciendus Hyas. Dicit tandem à leana in
 uenatione occisum. Hyades & Sucleæ eadem sunt **V I I**. nymphae in caelo. In capite tau-
 ri septem radiantia flammis: Nauita quas Hyadas Graius ab urbe uocat. Nonnulli Hyad-
 dis dicunt filias. Ortus earum pluuiam portendit: unde etymologiam habent. Pleiades
 totidem sunt nymphae in genu tauri à Pleione matre dictæ, eadem & Virgiliae. Oui-
 dius: Pleiades incipiunt humeros releuare paternos. Quæ septem dici, sex tamen esse
 solent. Seu quod in amplexum sex hinc uenere deorum. Nam Steropen Marti concu-
 buisse ferunt. Neptuno Alcyonem, & te formosa Celeno: Maian & Electran Taige-
 ranq; Ioui. Septima mortali Merope tibi Sisyphæ nupsit. Pœnitet, & facti sola pudore
 latet. Nam & Mathematici dicunt unam obscuram esse nec clare apparere. Prometheus
 Pandoram foemina primam è limo finxit, ignemq; de caelo in ferula furatus pectori
 subdidit: unde spiritus illi. Quapropter Iuppiter iratus apud Caucasum eum religauit
 ferreis uinculis, cuius hepar continuo renascens pascatur ab aquila. liberatus demum ab
Isis Hercule. Aeschylus Tragœdiam Prometheum fecit. Hic Isidem genuit & Deucalionem.
 Deucalionem
Epimetheus Qui cum Pyrrha Epimethei filia matrimonio iunctus humanum genus dicitur post dilu-
 uium reparasse: hic lapides ex Parnaso post terga iactando mares, illa foeminas edidisse.
 Pyrrha
 Astreus

ASTREVS Titani filius ex Aurora Astream genuit & uentos teste Lactantio. Astream *Astream*
 Virgilius uirginem castam ac iustam in coelum abiisse dicit: quam uirginis dicunt ple- *Astrea*
 riue signum, Manilius uero poeta Erigonem dicit Icarum filiam. Boreas uentus Thraciae *Boreas*
 rex ex rapta Orithya Zetum & Calaim genuit, qui inter Argonautas fuerunt, Harpyiasq; *Zetus &*
 à mensis Phineus fugauerunt, ut alibi dixi. Genuit etiam Boreas Harpalicen, quae nupta Phi- *Calais*
 neo regi Arcadiae causa fuit, ut ille priuignos excacaret, ex quo & ipse deorum ira oculis *Harpalice*
 captus est, & infestas ac foedas mensis Harpyias habuit. Haec insuper patrem ab hoste op- *Phineus rex*
 pressum traiecto Hebro uelociter dicitur liberasse, teste Vergilio: Nonnulli Lycurgi filiam *Zephyrus*
 dicunt. Zephyrus uentus Chlorim Nympham adamauit, ut refert Ouidius: Praemiumq; *Chloris*
 complexus ut floribus Florae nomine praefset ei tribuit. Hanc Floram Lactantius meretri- *Flora*
 cem fuisse dicit ditissimam, quae populum Romanum haeredem reliquit. In cuius postea *Alocus*
 memoriam Floralia instituta, ut alibi narraui. ALOEVS Titani filius, cuius uxor Iphi- *Otus &*
 media à Neptuno compressa Otum & Ephialtem genuit. Qui tamen Aloidae dicti sunt. *Ephialtes*
 Hi monstrosis corporibus Iouem detrudere regnis aggressi. Virgilius apud inferos ponit.
 Hinc & Aloidas geminos, immania uidi Corpora. Dicuntur Martem etiam cepisse, & in
 uincula coniecisse, cui nihilominus sacrificabant. De his Homerus in Odyssaea libro XI.
 sic scribit: τὴν δὲ μετ' Ἰφιμέδζαν Ἀλωῶος πρῶκοιτιμ εἰσίδομ ἢ δὴ φάσκει ποσειδάωνι μιγλῶαι. καὶ ἔ-
 ἴππερ δύο ποσσὶ ε, μινωδαδίω δὲ γενέσθω, ὠτόρ τ' ἀντίθεομ, τελέκλετορ τ' ἐπιάλτω. LYCAON *Lycan*
 Titani filius Arcadiae rex cum Iouem hospitio excepisset, ut eius diuinitatem tentaret, ho-
 minem coctum dismembratim ei adposuit. Iuppiter regiam eius statim incendit immisso
 caelitus igne: ille ob metum in syluas abiit in lupumq; uersus. Calisto eius filia sese Dianae *Calisto*
 comitem addixit. Compressa deinde ab Ioue, utero in balneis apparente dum simul laua-
 ret, ab ea repulsa Arcadem in syluis peperit: ipsa in coelum relata in septentrione fulget ar-
 ctos appellata, quod in Vrsam à Iunone uersa fuerat. Arcas uero Ionium genuit patrem *Arcas*
 Nicostratae, quae ex uaticinio Carmenta est appellata: Euandrum ex Mercurio filium do- *Ionius*
 mi seditionibus agitatam impulit, ut in Italia montem peteret iuxta Tyberim. Hic Pallan- *Nicostrata*
 tem genuit, qui pro Aenea contra Turnum pugnans occubuit. cuius cadauer Henrici III. *Euander*
 Imperatoris tempore prope Romam uillicis fodientibus repertum tantae magnitudinis, *Pallas*
 ut moenia adaequaret, cum maximi uulneris cicatrice atq; hoc epigrammate: Filius Euan-
 dri Pallas quae lancea Turni Militis occidit more suo, iacet hic: Author Martianus in Chro-
 nicis. Connumeratur & Tityus inter Terrae filios ab Homero, hic Latonem tentauit, apud *Tityus*
 inferos porrectus per iugera nouem. Sic enim in Odyssaea XI. καὶ Τιτυὸν εἶδομ γαίης ἐρικυ-
 βέου υἱὸν, καί μιν οὐρανὸν ἀπέειπε, ὃ δ' ἐπὶ φινέα κίβητι τέλειθερα. εὔπε δὲ μιν ἐκάτ' ὄρθε πρὸ μιλῶ ἦσας ἕκα-
 ρον, δέξτρωρ ἴσω δάοντες. ὃ δ' οὐκ ἀπαμάνετο χροσσί, ἀπὸ γὰρ ἠλκυσε Διὸς κνυδρῶν πρῶκοιτιμ, πνυθῶ δ'
 ἐγχομλίω δὴ ἀκαλλιχῶρσ πανοσῶ.

SATURNI PROGENIES.

SATURNVS unus ex Coeli & terrae filijs ponitur ab Hesiodo: ac Coelo patri
 uirilia abscidisse & in mare proiecisse: & ex Rea sorore, quam eandem Opim
 & Vestam & Cybelem uocent, filios editos deuorasse. Iouem autem clam
 educatum, pro eoq; saxum oblatum. Hic demum à Ioue pulsus in Latium ue-
 nit. Pingitur senex & cum falce Cronos à Graecis uocatus, quasi tempora de-
 uoret. Trigis utitur id est trium equorum curru. De ipsius templo Romae diuersae senten-
 tia, teste Macrobio. Tullus Hostilius quum bis de Albanis & ter de Sabinis triumphasset
 ex uoto fanum ei consecrauit. Saturnaliaque tunc primum instituta. Varro autem dicit
 ipsius aedem à Tarquinio locatam in foro faciendam, ac T. Largium dictatorem saturna- *Saturnalia*
 libus eam dedicasse. Gellius item scribit Senatam deuouisse ut aedes Saturno fieret. Hanc
 postea ararium esse uoluerunt, quod sub illo nullum furtum fuit, nec alicui priuatum.
 Nec signare solum aut partiri limite campum Fas erat: in medium querebant. Sed &
 ex L. Accij annalibus deprehendimus prius etiam apud Graecos eodem fere modo sa-
 turnalia celebrata. Saturni liberi: Iuno, Iuppiter, Pluto, Neptunus, Ceres, Chiron, Picus:
 Ouidius ponit & Vestam. Ex Ope Iunonem memorant Cereremq; creatam Semine Sa- *Iuno*
 turni, tertia Vesta fuit. Et inferius: Nil aliud Vestam quam uiuam intellige flammam. Iu-
 no igitur eodem partu cum Ioue nata prima fuit: Iouis item soror & coniunx, matronis
 & par-

& partibus numine Lucinae praest. Ex animalibus Pauonem habet consecratum. Peperit autem sine uiro Martem percusso flore quodam : & Heben commanducatis lactucis agrifibus : quam deam Iuuentutis uocauit ac ministrantem Ioui pocula constituit, Herculiq; uxorem locauit: quumq; forte in conuiuio deorum illa caderet reiectis pudendis summo-
Ceres ta est, proq; ea Ganymedes raptus. CERES de qua Virgilius : Prima Ceres unco terram
Proserpina dimouit aratro. Prima dedit fruges alimenta; mitia terris. Prima dedit leges, Cereris sunt
Pluto omnia munus. Haec ex Ioue Proserpinam genuit, quae uirgo legens apud Ethnam flores à
 Plutone inferni deo dicitur raptà. Ceres igitur facibus accensis noctu per orbem eam quaeritando ad inferos peruenit : ubi tribus ex horto Plutonis granis mali punici deuoratis ius repetendi filiam amisit : uerum Iouis miseratione factum, ut sex menses supra terram cum matre, totidemq; cum Plutone apud inferos esset. In peregrinatione uero Ceres cum apud
Triptolemus hospitem pauperem diuertisset, filium eius paruam aegrotum curauit, Triptolemuq; uocauit, immortalitate illi donata, & curru concesso à serpentibus uecto, insuper & arte serendi monstrata, quam ille per orbem discurrens mortales docuit. ut auctor est Ouidius. Nonnulli patrem Triptolemi huius Eleusinum dicunt fuisse, proptereaq; in patris honorem Eleusinam urbem illum condidisse. Eleusinaq; sacra Cereri primum instituisse, quae Graeci Themisphoria appellant, Latini uero initia. Plutoni autem regna inferna concessa : graece Ditis uocatur. cui Romae templum apud Teretum, & apud Circum sub terra, ad quod gradibus descendebatur, sicuti & Conso deo Consiliorum : ea significatione, ut qui meditantur aut consilium capiunt, abdita loca & secreta ad deliberandum petere debeant.
Chiron CHIRON Centaurus Saturni ex Phylira nympa filius semihomo ac semiequus, in antro educatus, iustissimus dicitur fuisse, Herbariam doctus & Lyram, Achillis praceptor & Aesculapij. quum Herculem hospitio recepisset, sagittasq; eius attrectaret, ex una forte in pedem cadente morbum contraxit : cumq; accepisset se immortalem ex deoq; genitum esse, uitandi doloris gratia mortem precatus est, ex quo in signum caeleste conuersus. Eius filia Ochiroe uates fuit ex Cayci fluminis nympa suscepta. PICVS Saturni filius, ut auctor Virgilius. Accipimus, Fauno Picus pater, ipse parentem Te Saturne refert. Ouidius Martium Circes dicit uirum, eumq; dilexisse Pomonam, quamobrem in auem sui nominis ab ea commutatum fuisse. Regnauit in Latio, genuitq; Faunum, qui Saturno auo (ut ait Augustinus) primus nefaria sacra instituit, & Sentam Faunam sororem & coniugem suam consecrauit. Hic Faunos, & Panes, & Satyros, & Syluanos dicitur etiam genuisse, semideos à poetis appellatos. Ouidius : Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni, Et nymphe satyricae & monticolae syluani. Vnum ex his in saltibus Aegyptijs diuo Antonio obuiam factum ponit Hieronymus ea specie qua pinguntur, cornibus in fronte, caprinis pedibus, interrogatumq; respondisse unum ex Faunis Satyrisq; se esse, quos stulta colit gentilitas. Eurimedontem insuper Fauni filium ponit Papinius partes Eteoclis iuuisse. Proximus Eurimedon, cui pastoralia fauni arma patris. Forte cuiuscunq; Fauni, quoniam agitabat in syluis. Filiam uero Eurimedontis Peribiam Nasithoi matrem Homerus in Odysea scribit. Latinus postremus Fauni filius apud Laurentum, ut auctor Virgilius : Rex arua Latinus & urbes iam senior longa placidus cum pace regebat. Hunc Fauno & nympa genitum Laurente Marica Accipimus. Hesiodus in Theogonia Latinum dicit Circes & Vlyssis filium, quod monstrare uidetur Virgilius, teste Seruio, quum ait: Solis aui specimen. Nam Circe Solis filia fuit. quamobrè Hygino credendum ipse Seruius putat, qui plures Latinos fuisse dicit. Virgilium uero licentia poetica nominis similitudine abuti. Lauinia uero Latini filia ex Amata pacta Turno: deinde Aeneae concessa, causa belli inter eos fuit. Haec post mortem Aeneae timens priuignum in syluas fugit, ubi Syluium Posthumum genuit. Vnde genus Albanorum. Deinceps de neptuno Saturni filio.

NEPTUNI PROGENIES.

Neptunus

NEPTVNVS Iouis frater, ex Saturno & Opī. cui datū Maris imperium cum tridente loco sceptri à Græcis ἐνοσίγαιος etiam appellatus, quasi terrā commouens. Ministri eius Tritones, Cete, Phorcus, Palæmon, Glaucus, ceteriq; à Virgilio descripti libro V. Iunxit equos curru genitor, spumantiaq; addit Frena ferox, manibusq; omnis effudit habenas. & quae sequuntur. Multos dicitur habuisse liberos, inter quos Amycum, Phorcum, Dorum, Polyphemum, Mefapum, Busyridem,

Busyridem, Pegasus, Nycteam, Peliam, Neleum, Cygnum, Chrysaorem, Otum & Ephialtem, Aegeum, Onchestum, Nauplium, Harpyas, Nausithoum. **AEGEVS** igitur Athenarum rex, qui Pandioni successit, **THESEVM** genuit: cuius secundum Herculem labores memorantur, cum quo primum Amazonas superauit rapta Hippolyte regina, Taurum Marathonium interemit, Scyronem & Procustem latrones Atticae sustulit: quorum alter de saxo hospites praecipitabat, alter Procastes, arboribus per uim retortis discerpebat. Minotaurum postremo arte Daedali monstrum superauit, filo ad ostium Labyrinthi adposito. Quare Phaedra Minois filia abducta uictor reuertens, oblitusque nigra uela quae secum extulerat commutare, patri est specula prospectanti causa fuit, ut ille mortem filij suspicans in mare se praecipitem daret. Aduersus Centauros in nuptijs Perithoi amicissimi sui pugnauit, cum illoque ad inferos ad rapiendam Proserpinam profectus, Perithoo trucidato, uix ipse euasit beneficio Herculis ab inferis eum reducentis. Domi turbata omnia offendit: cum Phaedram Hippolytum priuignum, quem ille ex Hippolyta suscepit, castissimum iuuenem accusantem audiret, eum curribus discerpendum mandauit. Populos Athenienses in uicis antea dispersos in unum congregauit. Tandem de re publica benemeritus a ciuibus pulsus extra patriam decessit, cum regnasset annis **XVIII**, genitis ex Hippolyte Hippolyto, ex Phaedra Mnestheo & Demophoonte. **HIPPOLYTVS** igitur, ut supra dixi, nouercae accusacione, quod interpellatus de stupro renuisset, peremptus dum fugeret patris iram a Phocis currus eius perterrefacientibus, excitatus deinde ab inferis ope Aesculapij, nomine Virbij quasi bis uiri secessit in Latium prope Romam, ubi Dianam colebat. Virgilius autem eum Aritiam coniugem habuisse dicit, quae oppido nomen dedit, ex qua Virbium filium suscepit, quem pater contra Aeneam misit in auxilium Turni. Ibat & Hippolyti proles pulcherrima bello Virbius insignem quem mater Aritia misit Eductum Egeriae lucis, **MNESTHEVS** patri Theseo in regno successit Antigonus antea uocatus, qui ad bellum Troianum profectus Demophoontem fratrem iuuenem secum duxit: reuertens tempestate delatus ad insulam Melenam ibidem extinctus est. Demophoon quoque ex eodem bello rediens, uentis & ipse in Thraciam delatus, a Phyllide Lycurgi regis filia hospitio est exceptus simul & lecto: a qua post aliquot annos defuncto fratre discessit ad regnum paternum suscipiendum, data spe redeundi, quod minime seruauit. **MEDVS** Aegei etiam filius fuit ex Medea susceptus, quam ille Iasonem & Creusam post scelus fugientem hospitio simul & matrimonio sibi iunxit. **NAUPLIUS** alius Neptuni filius ex Amymone apud Euboeam regnauit, in ultionem filij Palamedis ignes est turri praetulit, quos Graecorum classis secuta naufragium in Euripum Capharej deducta fecit. De Palamede uide in ordine literarum, **HIPPOMENES** Neptuni nepos ex patre Macareo, filio Onchesti Neptuno geniti, Atlantam uirginem cursu superauit. De quibus uide in Atlanta. **PELIAM** Neptuni filium ex Tyro, Acasti patrem uide in Aeolidis. **NELEVS** Neptuni filius item ex Tyro, a fratre Pelia est regno Thessaliae pulsus secessit in Peloponnesum, ubi Pylon condidit, genuitque ex Chloride uxore liberos **XI**. qui Nelidae sunt dicti, teste Ouidio, inter quos sunt, Nestor, Periclymenus, & Pero filia tantum nominati. Homerus in *Odyssae* **XI**. καὶ κλωσὴν εἶδον ἠδὲ καὶ Πηλεὺς γῆμ' ἐὼν μετὰ κἀλλῶ, ἐπεὶ πόρην μυσία εἶδ' ἄνα, ὀπλοτάτῳ κέρῳ ἀμφίονος ἰασίδ' αὖ. ὅς περ' ἐν δ' ἄρχοντι μινυῖο ἰφί' ἀνασεν, ἠδὲ Πύλον βασιλεὺς. τέκεν δ' ἐὼν ἀγλαὰ τέκνα, Νέστορά τε, Χρόμιόν τε Περικλύμηνόν τε ἀγέρωχορ. τοῖσι δ' ἐπ' ἰφιδίμῳ πρῶτ' ἔκεν βαῦμα βροτοῖσιν, τῷ πάντες μνῶωντο Πηκίτιται. Nestor apud Homerum tria secula se uidisse gloriatur, interfuisseque in bello contra Centauros in nuptijs Perithoi. Huic in bello Troiano partes eloquentiae ac salubris consilij dantur. Ex Euridice **VII**. mares genuit praeter Pyro foeminam, inter quos Antilochus in bello Troiano perijt a Memnone in pugna interfectus. Pisistratus alter filius missus a patre cum Telemacho Lacedaemona ad Menelaum pro inquirendo Ulyssae. apud Homerum, Periclymenum Nelei filium Hercules in bello interfecit. Huic a Neptuno auo concessum omnia fieri, siue in uersum, siue formicam, siue apem se uertere: ut Apollonius & item Hesiodus poetae testantur. Cromius etiam inter filios Nelei in bello quod Pylis & Messenij contra Epios & Herculem gessere occubuisse ponitur ab Ouidio. Amycus Neptuni filius Bebrycorum rex apud Cyzicum regnauit, pugil optimus & ludo caestuum quo transeuntes necare solebat. a Polluce demum ex argonautis dum illac iter haberet eodem ludo interfectus est. Buthes eius filius

Aegeus rex

Theseus rex

Scyron

Procastes

Hippolytus

Virbius

Aritia

Mnestheus

Demophoon

Medus

Nauplius rex

Palamedes

Hippomenes

Pelias

Neleus

Chloris

Nestor

Pero

Antilochus

Pisistratus

Cromius

Amycus rex

Buthes

Vu qui

- qui ob crudelitatem post obitum patris è regno pulsus secessit in Siciliam, ubi ex Lycaste uirgine quam ob pulchritudinem Venerem uocabant: Erycem genuit qui ciuitatem in monte nomine Veneris Erycinæ dicauit. Hic etiam notissimus pugil: postremo & ipse ab Hercule illac iter ex Hispania habente superatus est. **PHORCVS** Neptuni filius apud Sardiniam regnauit, quidam in Aethiopia dicunt. Nam Gorgonas genuit, quas Mela Orcadas insulas in Aethiopico oceano tenuisse dicit, quod Lucanus etiam testatur. Has tantum duas Ouidius fuisse dicit, nonnulli tres, quæ uno tantum oculo inuicem utebantur.
- Medusa** inter quas Medusa crinibus anguineis in lapidem aspectu mutabat homines. à Perseo tandem scuto Palladis interfecta est rescisso capite: cuius guttæ per Libyam cadentes serpentes regionem referferunt: hæc ille. Atlantem in primis regem ac Gigantem in Libya dominantem mutauit in montem. Scylla item Phorci fuit filia Glauco dilecta & à Circe ob zelotypiam in monstrum mutata. Phorcus igitur cum in Aethiopia aduersus Atlantem regem pugnaret nauali prælio submersus pro deo marino colitur. **PEGASVS** equus alatus Neptuni filius Lactantio ex Medusa: Ouidio autem ex Medusæ sanguine procreatus, pede Castalium musarum fontem erupit. Hoc denique Bellerophon Chimæram superauit, uti in Aeolidis diximus. **POLYPHEMVS** Neptuni filius simul & uniuersi Cyclopes in antro Siculo Ulyssis socios absumpsere, uide Virgilium in III. scribentem Achimenidem esse à socijs in antro relictum. Immemores socij uasto Cyclopi in antro Deseruere, domus sanie dapibusq; cruentis. Intus opaca ingens, ipse arduus altaq; pulsans Sidera. dij talem terris auertite pestem. Nec uisu facilis nec dictu affabilis ulli: Visceribus miserorum & sanguine uescitur atro, Galateam nympham marinam dilexit.
- Nycteus rex** **NYCTEVS** Neptuni filius, ut ait Lactantius, rex fuit Aethiopiæ. cum Nyctimene filia concubuit, quæ in auem sui nominis conuersa est. Altera eius filia Antiopa Lynceo regi Thebarum Aegyptiarum nupta & à Ioue compressa est: quamobrem à uiro abdicata inducta Dirce Solis filia, quæ illam in uincula coniecit. Partus autem tempore à Ioue soluta, in Cytheronemq; translata: Zetum & Amphionem genuit, qui Dirce curribus adligatam discerpserunt, conuersam postea in sui nominis fontem prope Thebas Bœotias.
- Nausithous rex** **NAVSITHOVS** Neptuni filius Phæacum rex ab Homero ponitur ex Peribia Eury medontis filia genitus, ex quo Alcinous, & ex Alcinoos Nausicaa filia, hospites Ulyssis fuerunt, de quibus uide in Ulyssæ. Huic enim horti præcellentes feruntur extitisse. **HARPYIAE** Phineï ad Strophadas à Zeto & Calai. **CYGNVS** Neptuni filius, teste Apollonio inuulnerabilis ex dono patris, fuit Cæycis gener. ab Hercule tandem unâ cum socero sublatum cum claua & scuto à Vulcano fabricato, author Hesiodus in Aspide. De Oto & Ephialte, supra narraui.

DE IOVE.

IOUEM Saturni filium postremo loco referuauit, ut ipsius genealogiam longissimam sine interpollatione narrarem. Hunc natum Saturno & Rheæ in Hesiodo supra narraui, occultatumq; à Curetibus ne à patre uoraretur, educatumq; à nymphis lacte capræ Amaltheæ. Cretenses texere Iouem crepitantibus armis. Latini quasi iuuantem patrem uocant. Græci uero, $\zeta\lambda\omega\alpha\ \kappa\alpha\iota\ \Delta\iota\alpha$,

quod uitam cunctis impertiat, ut Orpheus in cratere, his uersibus indicat:

$\epsilon\sigma\iota\ \delta\epsilon\ \pi\acute{\omega}\ \omega\acute{\alpha}\nu\tau\omega\mu\ \alpha\rho\chi\eta\ \zeta\epsilon\upsilon\varsigma.\ \zeta\epsilon\upsilon\varsigma\ \gamma\acute{\rho}\ \epsilon\delta\omega\kappa\epsilon,$
 $\zeta\omega\alpha\ \tau\ \epsilon\gamma\epsilon\nu\eta\kappa\sigma\epsilon,\ \kappa\alpha\iota\ \zeta\eta\acute{\nu}\ \alpha\upsilon\tau\acute{\omega}\mu\ \kappa\alpha\lambda\acute{\epsilon}\sigma\sigma\iota,$
 $\kappa\alpha\iota\ \Delta\iota\alpha,\ \delta\iota\acute{o}\tau\eta\epsilon\ \delta\iota\alpha\ \tau\acute{\alpha}\tau\omega\mu\ \acute{\alpha}\pi\alpha\nu\tau\alpha\ \tau\acute{\epsilon}\tau\upsilon\kappa\tau\alpha.$
 $\epsilon\iota\varsigma\ \delta\epsilon\ \omega\alpha\tau\eta\rho\ \omicron\upsilon\tau\omega\varsigma\ \omega\acute{\alpha}\nu\tau\omega\mu\ \kappa\epsilon\ \beta\epsilon\rho\sigma\acute{\iota}\nu\ \kappa\epsilon\ \theta\epsilon\acute{\omega}\mu\ \kappa\epsilon.$

Hesiodus autem:

$\zeta\lambda\omega\alpha\ \delta\epsilon\ \kappa\rho\omicron\nu\iota\delta\iota\omega\ \omega\alpha\tau\acute{\epsilon}\rho\alpha\ \acute{\alpha}\nu\delta\rho\acute{\omega}\mu\ \kappa\epsilon\ \delta\iota\acute{\omega}\mu\ \kappa\epsilon.$

Hunc etiam nomine unius summi dei nobiles philosophi, tum Plato colebant: quamquam diuersa numina uulgus sibi adscisceret, proprietates, uiresq; rerum à doctis intelligebantur. ut Cicero in natura Deorum plenius explicat. ubi & Ioues plures aliosq; item deos iteratos poteris animaduertere. Nunc autem filios ipsius recensēbo, ac primum Dionysium.

DE DIONYSIO SIVE BACCHO.

DIONYSIOS tris Bacchi nomine Diodorus ponit. Primum ex Ioue & Io in Bœotia natum uineæ authorem, orbem quoque obeūtem multas subiecisse nationes ac plane mitiores reddidisse, docuisseque ubi uitem tellus non pateretur, potum cum melle quod nonnulli Zitum uocant. Bœotia urbes patriæ causa liberæ esse iussit. In Indiam postremo cum exercitu penetrans eam triennio subiugauit. Inde in Bœotiam reuertens primus omnium triumphauit Indico elephante inuentus. Ex quo Bœotij ceterique Græci ac Thraces in eius triumpho memoriam sacra ei Trieterica instituere. Vnde & in multis Græciæ urbibus triennio Bacchides mulieres conueniunt: quas Mænades & Bacchas & Mimallones uocauerunt: Thyrsus ferentes, hymnos & cantus furentium more in eius honorem concelebrant. Hic sustulit omnis in orbe impios, sed maxime Pentheum & Lycurgum: hunc quod uites incideret, & illum quod Bacchas sacrificantes rideret, ab eis discerpi iussum. Secundum uero Dionysium ex Ioue & Proserpina natum multo priorem ætate fuisse: nonnulli Sebastum, id est, Augustum uocant: boues præterea primum iunxisse aratro, serereque eorum opera docuisse: ex quo illum cum cornibus finxere, eique sacra ob pudorem nocturna faciunt. Tertium ex Ioue & Semele natum posteriorem ferunt, puerum molli corpore & delicijs addictum, imperfectum ex paterno crure absolutum: exercitum quoque mulierum circumduxisse cum Thyrso: secutus est & Silenus pædagogus, optimorum institutor studiorum, qui plurimum illi ad gloriam & res bellicas profuit. In bellis utebantur pardaliorum pellibus, diebus festis uestibus floridis & delicatis. Aiunt præterea Dimetora uocatum, quoniam ex uno duo sunt nati Dionysij ex matribus duabus. Verum posteriori prioris adscripta sunt gesta: quapropter qui postea secuti sunt ueritatis ignari, nominis ducti similitudine, unum extitisse crediderunt. Hæc Diodorus: Satellites Dionysij, Satyri, Tityri, Sileni, iidem fere omnes. Eorum uestes amphimellos tunicas uocant, & Dionysium Phlyona *ἄν τῷ φλύγῳ*, quod antiqui dicebant multos fructus colligere. Præterea Protigona à uindemia, Staphilitem ab uuis, Omphacitem ab acerba uua. Hæc Aelianus de ua. histo. Vocatur item ab alijs autoribus Liber ob uini ebrietatisque libertatem: & cornua habere quod ebrius feræ similis fit: & Iacchus quod uinum hiare facit: & Euan interiectio laudantis Bacchum. & Briseus, id est hirsutus: & Leneus à pueritia & lenitate. Nam duas habebat statuas, barbatam & imberbem. Bassareus à genere uestium, unde & Bassarides Bacchæ. Eius filij Tioneus & Thoas Lemni rex. Cui Isiphile filia percit. Ex omnibus hircus, quod uitibus officiat, ei sacer. Præterea thyrsus & hedera. Templum Romæ sub Capitolio habebat, nunc Sergio & Baccho martyribus dicatum.

Tres nomine Bacchi.

Trieterica

Bacchus iuuenis

Liber

Iacchus

Euan

Bacchus barbatus & imberbis

Tioneus

Thoas

DE HERCVLE, VENERE, MINERVA, MERCVRIO.

HERCVLES Iouis ex Alcumena filius. Cuius labores iussu Euristei toleratos Virgilius breui epigrammate complectitur: apud Græcos uero Antipater. Si cupis & prosa oratione copiosius Diodorus lib. v. Qui etiam tris eius nominis facit. Vnum Aegyptium antiquum pro deo ab illis habitum, qui subacta magna orbis parte columnas in Africa posuit. Secundum Crentensem, qui olympicum instituit certamen. Tertium Thebanum ex Alcumena: cui nihilominus ex rerum gestarum & nominis similitudine tribuuntur Euristei labores & columnæ in Europa fixæ, tanquam unus fuisset. Herodotus autem ait uetustum esse apud Aegyptios deum Herculem putatum iam VII. annorum millibus. Itaque recte Græcos facere qui templa Herculi colenda censuerunt, uni quidem immortalis immolantes cognomine Olympio, alteri ut Heroi parentantes. Elenchus Græcus author scribit Herculem, Briareum quondam uocatum, ad columnas quæ nunc sunt Herculis penetrasse, ibique diu moratum. Postremo alterum Tyrium uenisse Delphos ad oraculum, responsumque habuisse ipsum alterum Herculem esse. De hoc item apud Diodorū legitur, quod ob honorē ei ab Latinis impensum dixerit, quicumque ei decimas bonorum darent uitam felicem uicturos. Hic Deus colebatur domibus ac pingebatur bono diuitiarum auspicio. Præstet & fortibus & inueniendis thesauris. Denique humanæ felicitati. Inter plures eius filios Telephus fuit, ex Auge filia Alei Arcadiæ regis, qui aui iussu expositus in syluis & à cerua nutritus: dein dono datus Teutranti regi Mysia, proque filio educatus Telephus est appellatus, quasi à cerua nutritus. author

Telephus

- Cyparissus** Diodorus in eodem libro. Huius item filius Cyparissus Syluano dilectus fuit: quumque eius Cerua quam amabat ab illo imprudenter interficeretur, puer ob dolorem periit, uer-
Venus fuscus in sui nominis arborem. **VENEREM** Iouis filiam à ueniendo nostri dicunt appel-
 latam, quod uoluptas libenter ueniat. Græci ἀφροδίτη, quod è spuma maris è testibus Sa-
 turni proiectis sit nata. Concha insidentem finxerunt, quod, ut legitur apud Stobeum, mi-
Minerva lierem deceat præter omnia cura sub tecto ac silentium. Triplicem eam & Amores gemi-
 nos Cicero facit. **MINERVAS** idem quinq; ponit, primam Apollinis matrem. Aliam or-
 tam apud Nilum, quæ ab Aegyptijs colitur. Tertiã ex Iouis capite sine matre. Quartam
 Iouis & Coryphes Oceanidis, quadrigæ inuentricem. Quintam ex Pallante, quæ patrem
 interemit uim ei adferentem. Pennatis scribunt talaris, Græcis dictam, ἀδιδάμ, & Palla-
 dem quum artibus præest, Bellonam latinis quum militiæ. Homero quoque κέρκ γλαυκώπις,
 αὐγίον ab ægide, id est, scuto quod præfert. Amat oliuam arborem. Inter ciuitates uero
 Athenas, quibus etiam nomen dedit. Perpetuam quoque uirginitatem seruat, quod sapien-
Mercurius tiæ studentes abstinentiã maxime ueneriorum deceat. **MERCVRIVM** Ioue & Maia
 genitum dicunt. cuius nepotem Augustinus Trimegistum illum Aegyptium, cuius extant
 nonnulla de philosophia, facit. Numen est eloquentiæ, Mercatorum, Furum, Præstigio-
 rum. Præterea interpres deorum. Pileum gerit & talaria ac uirgam. Hac animas ille euo-
Eudorus cat orco. hac deducit. Eius filij Eudorus ex Polymia, teste Homero. Myrtilus auriga Oeno-
Myrtilus mai regis. Euander, de quibus alibi diximus. Hermaphrodytus qui utrunque sexum habuit.
Euander Daphnis pastor, & Aethalis præco: cui quandoque inter mortuos, quandoque inter uiuos
Hermaphrodytus esse licere concessum est, ut author Apollonius primo Argon. ἄλλοθ ὑπερθεοίσις ἄλλο τ ἐς αὐ-
Daphnis γὰρ ἡελίου. Ex hoc item Lares, teste Ouidio, & Lara nympa procreati, quæ & Mania di-
Aethalis cta est. His ex responso Apollinis Tarquinius Superbus iussit ut capitibus puerorum pro
Lares salute familiarum sacrificaretur, quod Brutus expulsis regibus correxit, capitibus alio-
Cõpitalia rum & papauerum oblati: sic responso occurrens, dicenti capitibus satisfieri oportere,
 Compitalia quoque sunt dicta, quod ij ludi in compitis fierent, ibidemque Maniæ deæ effi-
Oscilla gies suspenderetur, author Macrobius, qui hanc correctionem similem illi fuisse dicit,
 quam Hercules fecit de imaginibus præcipitandis in Tyberim, quæ Oscilla dicta sunt, ut
 & alibi commemorauit.

DE APOLLINE.

- Apollo** **POLLINES** uero quatuor Cicero ponit. Primum antiquum custodem
 Athenarum: alterum Coribantis filium natum in Creta: cui de ea insula cum
 Ioue fuisse certamen traditur. Tertium Ioue & Latona natum, qui ex hyper-
 boreis Delphos uenerit, quamuis Eusebius illum antiquiorem describat.
 Quartum in Arcadia, quæ Arcades quod illis leges dederit, Nomion uocant:
 deinde ob nimiam seueritatem regno pulsus ad Admetum Thessaliæ regem confugit, &
 iuxta Amphrysum amnem eius armenta pauit. Quare à pastoribus pro deo colitur. Ho-
 mero pluribus appellatur nominibus: φοῖβος ἀπόλλων ἀργυρότοξος ἐκκβόλος ἑκατέρας. Quod
 uero hæc dictio Apollo quatuor eius artes, uidelicet musicam, medicinam, uaticinium, &
 sagittas in etymo demonstrat apud Græcos: uide Platonem in Cratylo, & ubi nos de nomi-
 nibus alio loco diximus. Eius filij præcipui, Aesculapius, Linus, Aristeus. Dicitur & amas-
Daphne se nymphas Cyrenem, & Daphnem Penei fluminis filiam, quam fugitantem in laurum
Hyacinthus conuertit. Præterea pueros, Hyacinthum, quem ludendo disco peremit, quod Boreæ ma-
Branchus gis pareret amori: & Branchum Thessalum, ut ait Lactantius, interfectum adeo doluit, ut
Aesculapius & sepulcro sacraret, & templo Branchiadis Apollinis. Aesculapios tris Cicero ponit, uerum
 pro omnibus unum Latini colunt. Ouidius, Diodorus, alijque dicunt Apollinis & Coronis
 filium fuisse, traditum Chironi erudiendum, ac Hippolytum herbis in lucem reduxisse:
 ob quam causam fulminatum à Ioue. Hic deus petitus à Romanis uigente pestilentia è li-
 bris Sibyllinis per x. legatos Epidaurum ubi colitur, anguem qui se in nauim eorum con-
 iecerat, in quo ipse numen esse constabat, deportauere, eoque in insulam Tyberis elapso,
 in eodem loco sedes ei constituta est. author Liuius x. Huius item filij Machaon & Po-
 dalirius in bellum Troianum unã cum alijs ducibus ab Homero commemoratis profecti
 sunt. Linum Apollinis filium Virg. facit. Lactantius item eius ex Psamata Crotopij regis
 Argiuorum filia natum, qui à matre expositus apud fluuium Nemeum à canibus discerptus
 fuit.

fuit. Quare Apollo iratus, monstrum in eam regionem immisit omnia uastans, quod deinde Corcebus interfecit. Papinius huius meminisse uidetur. Irradiat medio licijs intextus acantho Letiferiq; canis. Diogenes autem eum Thebis natum, Mercurio musaq; Vrania scribit, qui solis & lunæ cursum, animaliumq; ac fructuum genera ab initio narrauit, quæ & Anaxagoras postea philosophus est imitatus. Aristeus regnauit in Arcadia, ex Apolline Cyrenes ipse filia genitus, raptus in eo loco, ubi Cyrene urbs ex eius nomine dicta est: à nymphis educatus fuit, mel, lac, & oleum in Sicilia conficere docuit: quamobrem uti deus est habitus. Regnauit in Arcadia, in Bœotiâ deinde profectus ex Autonoe Cadmi Acteonem genuit, qui discerptus à canibus postea fuit, ut author est Diodorus libro v. Aristeum Virg. in IIII. Georg. ubi eius fabulam refert, ex Peneo flumine & Cyrene natum dicit. Hesiodus Apollinem pastorem eum uocat. Varro Aegarim appellatum apud Ceam dicit, quod pecus ibi à peste curauerit, ara Ioui dicata.

Aristeus

Acteon

VULCANI PROGENIES.

VULCANVS Iouis & Iunonis filius, ob deformitatem in Lemnum insulam à parentibus deiectus ponitur ab Homero in primo Iliados, ut Ioui fulmina fabricaret: dū è cœlo caderet claudus effectus est. De quo Virgilius: Cui non risere parentes: Nec deus hunc mēsa dea nec dignata cubili. Veneris insuper maritum dicunt, quam in adulterio cum Marte deprehensam sole monstrante cathenis adligauit, insuper Erichthonium, Cacus, & Ceculum genuisse. Erichthonius nanque ex eius genitura natus in humum cadente dum Mineræ uim afferre uoluisset, pedes habuit anguinos: quapropter currum ad eos tegendos excogitauit, regnauitq; Athenis. Virgilius: Primus Erichthonius currus & quatuor ausus lungere equos. cuius fabulæ causam uide in Augustino de ciuitate dei. Hic Pandionem, Procrim, Orithyiam genuit. De Procri uxore Cephali inter Aeolidas nati, alibi dicitur simul & his qui Harpyias à mensis Phineæ ad Strophadas fugauerunt. Ex Pandione Athenarum rege Progne & Philomena: quarum prima Tereo Thraciæ regi nupsit, qui dum Philomenam sororem uisendam deducit, in itinere uitiauit: eiq; ne facinus retexeret, linguam abscidit. Re comperta, Progne indignata, reuertenti uiro Ithim communem filium in epulis adposuit, ex quo mutati omnes: ille in Vpupam, Progne in Irundinem, Philomena in Lusciniam. Dædalus quoq; è genere Erichthonidarum, ut ait Diodorus libro v. clarus architectura, Telen puerum discipulum suum interemit ob inuidiam, quod figuli rotam reperisset, & ferram, inuenta spina piscis ad eius similitudinem formata: ob quam rem actus in exilium, uenit in Cretam in amicitiam Minois, eiq; labyrinthum construxit. Pasiphæe quomodo tauro concumberet inclusa ligno monstrauit: quam ob causam inde aufugit in Siciliam aptatis alis Icaro filio, qui cadens mari nomen dedit. Minoe igitur eum persequente bello, à Cocalo rege specie colloquij in Thermis retentus est donec aestu suffocaretur. In cuius memoriam Cretenses Minoiam ciuitatem in Sicilia postea ædificauerunt. Hæc Diodorus. Vnde prouerbum fluxit ex artificis excellentia, ut clara opera Dædala appellentur. Virgilio Dædala tecta. Homerus: ὅς χρησίμ' ἠπίσατο δαίδαλα πάντα τέχην. Cacus monstrum fuit igniuomens, qui ante Romam conditam in Auentino habitabat, terror omnium uicinarum: aduentu Herculi ex Hispania cum armento Gerionis quatuor subripuit boues: ab eoq; propterea claua necatur. Historiam uide in Virgilio. Hic spelunca fuit uasto sumnota recessu Semihominis Caci. Ceculus, de quo idem: Nec Prænestinæ fundator defuit urbis Vulcano genitum pecora inter agrestia regem Inuentumq; focis omnis quem credidit ætas, Ceculus.

Vulcanus

Erichthonius rex

Pandion

Progne
PhilomenaDædalus
Teles puer

Cacus

Ceculus

MARTIS PROGENIES.

MARS IUNONIS absq; patre filius ab Ouidio ponitur, ex herba quadam quam ei Flora monstrauit percussa. Apud aquilonem regnare dicitur Virgilio: Graduiusq; pater Geticis qui præsidet aruis: unde gentes illæ feritatem præ cæteris auspicantur. Inter eius liberos, Oenomaus ponitur, Tereus, Parthaon, Phlegias, Hyperius, Aetolus, Euadne, Hermione, Romulus & Remus. Oenomaus apud Elidem regnauit, bello pulsus à Pelope qui eius etiam filiam Hippodamiam cursu superatam est adsecutus, de quibus uide in Pelopidis. de Tereo item

Oenomaus

Parthaon

Oeneus rex

V u 3 Thraciæ

Thraciæ rege, ac Progne, uide in Neptuno. Parthaon Martis ex Meroe filius, nonnulli ex Meleagro dicunt patre, filium habuit Oeneum regem Calidoniæ, ex quo geniti, Deianira, Meleager, Tydeus & Menalippus. Deianira Herculis fuit coniux, de qua paulo inferius, ubi de Nesso centauro, Meleager Oenei ex Altea Testio genitore nata filius, quum regno paterno successisset, ac omnibus dijs præterquam Dianæ sacrificasset, aper ab ea immisus est, qui regionem omnem euerteret: ad quem perdendum uiros undiq; fortes acciuit, inter quos Atlanta fuit Iasij Arcadiæ regis filia uirgo fortissima, quæ prima est aprum iaculata, ex quo eius capite Meleager eam honorauit: quod eius auunculi eripere tentantes, ab eodem interfecti sunt. Altea igitur mater indignata ob fratrum mortem, stipitem quem fatalem filio semiustum ex igne seruauerat, rursus igni tradidit: ex quo Meleagri mors secuta. Meleagri historiam, uide plenius in Iliados lib. 1 x. quem conuertit, in quo hæc inter cætera referuntur de ipso Meleagro. Alteæ matri grauer subcensuit, inde Delicijs tantum Cleopatras coniugis hæsit, Olim Marpissa atq; Ideo genitore creatæ. Ideus illorum qui minimum fortissimus unus Coniugis ob causam in Phœbum direxerat arcum. Hanc olim Alcyonem cognomine forte parentes Dixere, Alcyonis quod fatum flebile mater Filia quum rapta est fuerit miseranda secuta. Parthenopeus eius ex Atlanta filius, in scia matre, uenit ad bellum Thebanum, in quo occubuit, admodum adolescens, forma præcellenti, quemadmodum à Statio scribitur. Menalippus Oenei filius, dum in syluis aprum unâ uenaretur Calidonium, à Tydeo fratre imprudenter atq; fortuitu occisus est. Quapropter Tydeus ob metum fugiens, Argos nocte uenit, imbremq; in atria Adrausti regis uitâs, confugit, quo paulo ante Polynices exul à regno paterno confugerat: quumq; locus duorum non esset capax, ad arma uenerunt. Quorum ac totam Thebanam historiam, uide in Thebis, quas in Geographia descripsi. Scribitur autem à Statio corpore fuisse admodum paruus, sed animo simul & audacia pugnacissimus. Ex Deiphile Adrausti filia Diomedem suscepit, qui in bello Troiano tertius uirtute post Achillem & Aiacem ab Homero describitur. Nam equos Rhesi cepit, Palladium sustulit, Martem uulnerauit, in super & Venerem, quæ Aeneæ cum eo congregienti auxilium attulerat. Postremo reuertens ob adulterium Aegiales cōiugis domum uitans, in Italiâ apud Garganum confedit: ubi plures condidit urbes, ut alibi diximus, ac mortuo templum ei Diomedem, teste Augustino, dicatum, socij eius in aues Herodios mutati. Aetolus Martis filius, teste Plinio, qui ait eius inuentum fuisse iaculum, Aetolis, ubi postea Oeneus & eius successores regnauerunt nomen dedit. Euadne Martis filia ex Thebe, quæ Capaneum uirum extinctum in bello Thebano uidentem, in eundem se rogam ob amorem moritura imposuit. Genuit autem ex eo Steneleum. Hermione Martis filia Cadmo Thebarum regi nupsit: cui Vulcanus monile preciosum fabricasse dicitur, infausti ominis illud possidentibus. Nam ipsa primum in odium uirt ob zelotypiam uenit. Deinde ab Argia Polynices possessum infelici uiri exitu: postremo Eriphyle dono ab ea datum causa fuit uirum Amphiarum manifestasse, ex quo à filio interfecta. Hermionem aliam Menelai filiam Orestis coniugem in Aeacidis dixi. Phlegias Martis filius, qui Ixionem genuit & Coronidem, quam ab Apolline uitiatâ sentiens, templum eius Delphis incendit. Quamobrem Apollo iratus, eum ad inferos relegauit, ut sub ingenti sedeat saxo ruinâ eius cōtinuo metuens. Virgilius: Phlegiasq; miserrimus omnes Admonet, & magna testatur uoce per umbras, Discite iustitiam moniti, & non temere diuos, & quæ sequuntur. Ixion eius filius in Thessalia regno paterno successit, qui quum cœli honore à Ioue dignatus esset, arcanorumq; eius particeps, Iunonem tētauit: illa in sui similitudinem nubem ei obiecit, ex cuius amplexu Cœtauros genuit. Iuppiter indignatus eum fulmine icū ad inferos deiecit, rotæq; uolubili ac serpentū plenæ adligauit, ut Ouid. Voluitur Ixion & se sequiturq; fugitq; & quæ sequuntur. Centauri autē monstra fuerāt, equi posteriora, homines anteriora. Inter quos nominati tantum Hyeus, Pholus, Eurytus, Nessus. Hic ultimus precio uiatores ad Euenū fluiū trāsmittebat, inter quos & Deianirā Herculis, quā in alterā traductam ripā uiolare conatus Herculis sagitta petitur. Ex quo moriēs ueneno tunicā infectā specie amatorij, quo cū Hercule uteretur, Deianiræ dedit, quam illa per Lycā Herculi misit, ex quo ipse flagrauit, prius Lyca de saxo præcipitato. Perithous Ixionis ex cōiugio filius in nuptijs Hippodamiæ simul cū Cœtauris deos omnis præter Martem

Non inuenerat: quæ
 crateras poc
 ubi tantū populi Th
 in Polerpinam ad inf
 in crucidatus, Thes
 in Oenomai
 in appellatam, in Ae
 in interfecit. Is eni
 in sex mutatio
 in centauris quum
 in coniectis uique
 in Cyronem, unde fil
 in habuit Atlan
 in ea lege prom
 in necem fatu
 in uires malis à V
 in deim concuba

EINCEPS
 eius fuit filius
 hoc Amycla
 mycla natus
 lucem, Hele
 in regione: a colonis
 in colonis. Cui
 in præ dolore la
 in micat. Penelo
 in historicus, & Ly
 in bunt. Castorem
 in geminis ouis fili
 in
 in Cyllarus nominatu
 in Argonautas e
 in fratribus nupta
 in que immort
 in uiuerent in celo
 in primum, quam C
 in: à quo post bell
 in Homeris testatur.
 in tempora non conue
 in, unâ cū adulter
 in cum eodem à filio
 in fuit, qui cū simul p
 in liberis optare dic
 in infolio mense de
 in fuit, ingenu corpor
 in à scorpione breui a
 in nautis signum. De
 in
 in gitudine gigantea. Hu
 in pinus fuisse ponit. E
 in uires incidet, c

Martem inuitauerat: quare ille iratus Centauros ebrios excitauit, ut rapere Hippodamiam conarentur, crateras poculaq; facientes. In qua rixa superati à Lapithis, ut scribit Ouidius Lapithæ
 faere: hi tantū populi Thesaliæ auxilio Perithoo uenerant. Posthæc Perithous ad rapien-
 dam Proserpinam ad inferos cum Theseo amicissimo descendit, ubi à Cerbero quampri-
 mum trucidatus, Theseus autem Hercule iuuante saluus fuit. Aliam Hippodamiam supra Duæ Hippo-
 narrauimus Oenomai regis filiam, Pelopis coniugem, Tertiam quam Achilles rapuit, Bri- damiæ
 seida appellatam, in Aeacidis diximus. In cœna item Perithoi quam supra memorauimus Ceneus
 neus est interfectus. Is enim ab initio Cenis uirgo fuit Elathei Lapithæ filia, quæ à Neptu-
 no cōplexa, sexus mutationem, simul & se esse inuulnerabilem impetrauit. Congressus au-
 tem cum centauris quum multos ex eis interfecisset, ipse demum ab eisdem non ferro, sed
 trabibus coniectis usque terram infixus est, in auem que sui nominis mutatus. Regnauit
 apud Gyrtonem, unde filius eius Coronus inter Argonautas apud Apollonium ponitur. Coronus
 Filiam item habuit Atlantam, quæ quum ex responso nulli uiro coniungi deberet, peten- Atlanta
 tibus procis ea lege promisit se coniugem futuram illius à quo pedum cursu superaretur, Hippome-
 uicto autem necem statuit. Hippomenes Macarei filius ex Neptuni progenie eam uicit, ia- nes
 cētis tribus aureis malis à Venere dono acceptis cursum puellæ morantibus. Sed dum in lu-
 co matris deum concubere, in leones ambo mutati sunt.

De Lacedæmone Orione, & Pylumno.

DEINCEPS mortale genus Iouis. Lacedæmon, ut scribit Dictys Cretensis, Lacedæmon
 eius fuit filius ex Taygeta Agenoris filia, qui Lacedæmoniam condidit: ex Amyclas
 hoc Amyclas genitus, aliam de suo item nomine urbem, Argulus exinde Argulus
 mycla natus Oebalum genuit patrem Tyndari, qui ex Leda Castorem, Pol- Oebalus
 lucem, Helenam, Clitemnestram, Icarum edidit. Icarus inuentor uini fuit in Tyndarus
 Attica regione: à colonis deinde ebrijs iugulatus est, ut ait Propertius. Icare Cecropijs me- Icarus
 rito iugulate colonis. Cuius canis Erigonem filiam gestu ad locum cædis duxit, quæ con- Erigone
 specto patre præ dolore laqueo uitam finiuit, relataq; in cœlum cum cane inter astra uirgi- Penelope
 nis nomine micat. Penelopen Vlyssis coniugem Icarum etiam filiam uulgo laudatam, Duris Castor &
 Samius historicus, & Lycophron poëta impudicam fuisse, cum procisq; omnibus concu- Pollux
 buisse scribunt. Castorem & Pollucem cum sororibus fabulositas Iouis in forma Cygni &
 Ledæ ex geminis ouis filios fecit, cum Tyndari sint. Homerus in Odyssea libro XI. καὶ δὴ
 δὴ εἶδομ πλὴν τυνδαρέα πρῶτον ἄνθρωπον. ἢ ἔνδ' ὑπὸ τυνδαρέω κρητόρο φρονε γείνατο παῖδες, κάσορα δ' ἰσπόδαμον,
 καὶ πύξ ἀγαθὸν πολυδέτικα. Horum alter mortalis genitus domitor equorum fuit, cuius inter
 equos Cyllarus nominatur: alter Pollux immortalis ac pugil Amycū uicit Cyzici regem Cyllarus
 quum inter Argonautas esset. Ouidius dicit hos Phœben cum sorore rapuisse, quæ Lin-
 ceo & Idæ fratribus nuptæ fuerant: quamobrem orto inter eos bello Castorem occubuis-
 se, Pollucem que immortalitatem cum fratre Ioue permittente diuifisse, ut sex mensibus
 uicissim uiuerent in cœlo: prospera sunt nauigantibus sydera. HELENA bis rapta, à Helena
 Theseo primum, quam Castor & Pollux reduxerunt. Deinde à Paride cum nupta esset
 Menelao: à quo post bellum Troianum in Aegyptum ducta, postremo Lacedæmoni-
 am, ut Homerus testatur. Seruius de gemino raptu quonam modo fieri potuit miratur,
 quum tempora non conueniant. Clitemnestra Agamemnonem uirum redeuntem à bello Clitemnestra
 Troiano, unā cū adultero suo Aegisto, oblata chlamyde sine capitis exitu, iugulauit: mox
 & ipsa cum eodem à filio Oreste. Orion teste Ouidi. de Fastis, Iouis Neptuni & Mercu-
 rij filius fuit, qui cū simul peregrinarentur, recepti hospitio ab Hyreco paupere sene ac cœli
 be: cunq; liberos optare diceret, illi hospitij mercede minxerunt in corio bubulo: ex quo de
 inde terra infosso mense decimo puer apparuit, Orion ex urina dicitur. Hic satelles postea Orion
 Dianæ fuit, ingens corpore, ea arrogantia ut omnes feras se iactaret interfecturum: ictus
 demum à scorpione breui animali extinctus est, ac in cœlum relatus micat inter sidera, in-
 festum nautis signum. De hoc Homerus in XI. Odysseæ. τὸν δὲ μετ' Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόκη
 ἔσθ' ἔραε δμῶς εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. Virg. Sed quantus Orion ingreditur. Erat enim
 magnitudine gigantea. Huius filius Hippolochus Dryanta genuit, quem in bello Theba- Hippolochus
 no Papinius fuisse ponit. Dryante uero Lycurgus genitus Thraciæ rex, quum spernendo Dryas
 Bacchum uites incidere, crura sibi succidit, Lactantius dicit eum mari præcipitatum, eo Lycurgus
 Vu + quod

Ancæus quod primus merum aqua miscuisset. Hic Ancæum, Harpalicen, & Phyllidem liberos habuit. Ancæus is fuit, ut author est Aelianus, qui quum uites sereret iam senex, derisus à seruo, quasi fructus non gustaturus, adueniente uindemia ex eis calicem extollens ei plenum ostentabat: at seruus prouerbiū illud iactauit, πολλὰ μεταξὺ πέλῃ κῦλινος καὶ χεῖλεϑ ἄκρη. Multa inter calicem eueniunt labrum que supremum: ac statim aper nunciatus agrum uastare, ille obuiam profectus ac discerptus est calice non degustato. **Phyllis** in Ouidij epistolis ponitur: hec quum Demophontem à bello Troiano reuertentem hospitio & lectio excipisset, ab eodem abeunte & redire promittente decepta est. **Pilumnus** Iouis filium Virg. facit ubi Iuno loquitur. Ille tamen nostra deducit origine nomen, Pilumnus que illi quartus pater. **Daunus** Pilumno genitus in Apulia regnauit, & ex Danae Acrisij patris iram illuc fugiente patrem alterius Dauni procreauit: cuius nomen apud authores non reperi. Hic **Faunus** ex Venilia sorore Amatae coniugis Latini & Turnum genuit, qui ab Aenea in bello interfectus fuit, uir alioquin miræ fortitudinis Virgilio descriptus, cum in singulari certamine congressus saxum antiquum ingens, campis quod forte iacebat limes agri positus, in Aeneam contorsit. Apud Ardeam regnauit, luturnamque sororem amantissimam habuit, que à Ioue uitiata ob mercedem ablatæ uirginitatis immortalitate donata, & nymphea Numici fluminis facta est.

MINOIS PROGENIES.

MINOIS Iouis & Europæ filius in Creta regnauit, antiquissimus sanè omnium quos legimus, classem præparauit maximam, partem maris quod Græcum nunc uocant tenuit, & insularum Cycladum imperium primus: in earum plerisque colonias posuit Caribus eiectis, filiosque suos constituit reges, primusque piratas è mari sustulit, quum & Græcis & barbaris mos olim prædari fuisset, quod exemplum Etrusci prius introduxere, resque laudè potius quam uitio daretur. Quam obrem urbes procul à mari incolebant, metu latronum in altis plerunque montibus, easque sine mœnibus. In hanc sententiam ferè Thucydides. Hic igitur imitatus **Rhadamanthus** regem ante iustissimum in ea insula apud Gnosum nouem annis quibus imperauit, in antrum descendebat, leges se ab Ioue accipere dicentans, ut author Strabo, **Homerus**. Ἐνθάδε Μίνως, Ἐννέωρος βασιλῆε Διὸς, μεγάλου δαρισηῆς. Filium habuit **Androgeum**, qui quum ob inuidiam ab Atheniensibus quod in Athletica superasset interfectus fuisset, causa belli contra ipsos fuit, ac primum in Megarenses Atticæ uicinos, Quorum rex **Nisus** crinem in capite purpureū patriæ fatalem habebat, quem **Scylla** filia Minois amore capta, patri dormienti abscondens, noctu portis reueratis ad hostem pertulit: ex quo ille uictor auersatus facinus, eam in mare susceptam demersit, quæ in Cyrim auem ex Ouidij fabula libro v. mutata est. Minos post hæc Athenienses coëgit ad danda Minotauro certa iuuenum corpora. Minotaurus enim ex **Pasiphae** coniuge & tauro natus ei fuerat, cum quo arte **Dædalus** ligneo inclusa simulachro illa concubuerat: simul & ei nato **Labyrinthum** fabricauerat. **Theseus** igitur cum ex sorte ad eum nauigasset, monstrante **Phædra** filo foribus adposito, **Labyrinthi** errorem superauit. Victor igitur **Phædræ** & **Ariadnæ** filias Minois secum uolentes tulit, **Ariadne** in quadam insula nocte silenti dimissa, à **Baccho** ex India adueniente adamata, atque asportata fuit, cui coronam dono dedit, quod in cælo signum dicunt astrologi fulgere. **Dædalus** interea quum patrato scelere iram Minois fugeret, **Icaro** filio aptatis alis in Siciliam peruenit: quo insequentem Minoem habuit, qui demum apud **Camarinem** ciuitatem à filiabus **Crotali** teste **Aristotele** in pollicitis, interfectus est. Post mortem ob iusticiam iudex fingitur apud inferos. **Virgilius**. Quæsitur Minos urnam mouet. **Glaucus** alter filius eius & **Deucalion** ponitur ab **Homero** in Iliade, ille qui post diluuium genus reparauit. **Deucalionis** uero **Idomeneus** describitur, qui rediens à bello Troiano quum ex uoto filiam quæ sibi primo occurrerat sacrificaret, pulsus à ciuibus ob crudelitatem, uenit ad **Salentinos** in Italiam, ubi **Petiliam** condidit. Huius item **Orsilochus** filius cum capto **Illo** prædæ pars ne **Vlyssi** daretur maxime instaret, ab eodem interfectus est. **Rhadamanthus** quoque Minois fratrem ex Ioue item faciunt, simulque iudicem constituunt apud inferos: alij regem ante eum in Creta fuisse dicunt. **Homerus** in x. *Odyssææ*, ἐνθ' ἦτοί Μίνωα ἴδον Διὸς ἀγλαῶν υἱὸν, χερσέσσι σκῆπτρον ἔχοντα, δεμισεύοντα νεκύεσσιν.

Perseus

BRIEVE
que Argæ
dici. Goro
dromaden
ligaram so
Alceum Amphitr
micum, de quo fabula
max sunt, quod Iuliu
magnas siue felio
eius filias ab Her
Schemenidem & Er
Perfas imperauit
Serenus quosq; Per
pari successit. Hic
maxime formida

ELI prisci p
Iouis & Iliad
Apidis mont
dicitur ad di
cui templum
unde regio nome
modem mares, ref
uerat fratris: sece
noctu omnis inte
lucius postq; ann
uocantur, c
uocitæ. Lynceus ig
Præc, qui filias h
tum in turrim relega
liana uirgo, & Tala
loneum, ac prima iac
cepit patrem Arg
beii filius in Phœnici
uocit. Ex Cilice qua
ita ignarus concumbe
pro interemptus est. E
nem de suo nomine ap
terro conscribendos
m. Hic Phyllis benem
mi Sicheo filio, ipse ad
Sigealio, Dido, & A
nem fugens in litrus
uol in tenues sect
de Iustino, Augustino
uer, quasi Sicheo mane
post, eius fratrem uisu
nem ac cognita. ab eo d
nem uidisset, in Numici
nomine extire uisa que
dicitur Anna perenna u

PERSEVS Iouis filius ex Danae Acrisij regis filia, auum interemit, regnum
que Argæorū Micenas traduxit: de quo inter Argiuos in Geographia satis
dixi. Gorgonem uicit, eiusq; capite Atlantem uertit in montem, quumq; An
dromadem filiam Cephei regis ex Casiopa uxore apud Ioppem monstro re
ligatam solueret, ex ea Gorgophonem genuit, hic uero Electrionē Alcume
næ, & Alceum Amphitryonis patres procreauit. Amphitryo ex Alcumena Herculem, &
Iphicleum, de quo fabula apud Plautum Amphitryo. Quando Hercules Ioue cōceptus ge
mina nox fuit, quod Iulius Maternus interpretatur, solis eclipsim tunc fuisse. Nam eo tem
pore res magnas siue feliciter siue infeliciter protendi. Ex Iphicleo Iolaus genitus, qui quū
uidisset eius filias ab Hercule uitiatas, aufugit in Sardiniam ibiq; imperauit. Persei item fi
lios Achemenidem & Erythrum Solinus dicit fuisse, quorum alter apud populos sui nomi
nis inter Persas imperauit. Alter apud mare rubrum: Erythreumq; ab eius nomine appella
tum. Stenelus quoq; Persei filius apud Homerum in Iliade scribitur, qui in regno Micena
rum patri successit. Hic & Euristeum genuit, qui eo die quo Hercules natus est, quem quū
ex fati maxime formidaret, uarijs obiecit monstris.

Perseus
Casiopa
Cepheus
Andromade
Gorgophon
Electrio
Amphitryo
Iphicleus
Iolaus
Achemenides
Erythrus
Stenelus
Euristheus

EPAPHI PROGENIES.

BELI prisca progenies breuiter recensenda. Hic Epapho natus Aegyptio rege
Iouis & Isis filio, siue ut placet Eusebio Isis & Telegoni cuiusdā: cui post
Apidis mortem Isis nupsit, regnante Cecrope, anno mundi M D C C X. Priscus
dicitur ad differentiam Beli patris Didonis, & item alterius patris Nini regis,
cui templum Babyloniae aedificatum est. Ex Belo igitur Prisco Danaus, & Ae
gyptus, unde regio nomen accepit, & Agenor geniti. Danaus cum essent ei L. filiae, & Ae
gypto totidem mares, responsum accepit se à genero interfectum iri, quapropter ut nupti
as recusaret fratris: secessit Argos, tandem cum ad hoc cogereetur, filiae monitione paterna,
cōiuges noctu omnis interfecerūt, præterquā Hypermestra, quæ Lynceo uiro peperit, à
quo Danaus postq; annos regnasset L. interfectus est: cōiuges uero quæ & Danaides & Be
lides à poetis uocantur, dare criminis pœnas apud inferos ponuntur, aquis implere fracta
dolia coactæ. Lynceus igitur in primis genuit Abantem, Iasium, & Acrisium. Ex Abante
genitus Præter, qui filias habuit insanas à Melampo postea curatas. Ex Acrisio Danae uir
go quam in turrim relegauit, quod acceperat ex ea nepotem sibi fatalem oriturum. Ex Ia
sio Atlanta uirgo, & Talao geniti. Atlanta hæc cursu pernix uocata est à Meleagro ad aprū
Calidoneum, ac prima iaculum misit, & ex Meleagro Parthenopeū peperit. Talao Adra
stum suscepit patrem Argiæ, & Deiphiles, quæ Tydeo, & Polynici nupserunt. Agenor ter
tius Beli filius in Phœnicia regnauit, Cilicem, Phœnicem, Europam, Cadmū, Labdacum
procreauit. Ex Cilice quarta generatione ortus Cinara, qui cum Myrrha filia sua nutricis
astutia ignarus concumbens Adonem suscepit, qui à Venere dilectus cum feras sectatur,
ab apro interemptus est, & in florem sui nominis conuersus. Phœnix paternam Syriæ re
gionem de suo nomine appellauit, ut ait Eusebius primos characteres literarum inuenit co
lore rubro conscribendos, quem ab eius nomine Phœniceū, deinde Punicum aiūt appella
tum. Hic Phylisthenem & Belum reliquit: primus natu minor Herculis sacerdos relicto
domi Sichæo filio, ipse ad Hispaniæ littus tendens, Gaderam condidit ciuitatem. Ex Be
lo Pigmalion, Dido, & Anna procreati. Dido Pigmalionem uiri Sichæi interfectorem ob
auaritiam fugiens in littus Carthaginis, ibiq; mercata solum de nomine Byrsæ, id est, corij
bubuli in tenue partes secti, Aeneam hospitio excepit, cuius amore, uti placet Virgilio, pe
trijt. At Iustino, Augustinoq; ut pudica potius taxatur: ut Iarbæ uim afferentis connubium
uitaret, quasi Sichæi manes placatura, rogum conscendens, gladio incubuit. Anna uero so
ror post, eius fratrem aufugiens, tempestate maris ad littus Lauinium deuecta est, uisaq; ab
Aenea ac cognita, ab eo domi una cum Lauinia nutrita: quam cum aduersam sibi ac zelo
typam uidisset, in Numiciū proximū amnē se præcipitē dedit. Eam postremo inquirentib⁹,
uox Annæ exire uisa, quæ ab Oui. in Fastis ponit, Placidi sum nympha Numici Amne per
enne latēs Anna perenna uocor. Cadm⁹ alius Agenoris filius missus à patre ad inquirendā
Europam

Epaphus
Belus Priscus
Belus Nini
pater
Belus Didonis
pater
Danaus
Aegyptus
Belides
Lynceus
Abas Iasius
Acrisius
Atlanta
Talao
Adrastus
Argia Dei
phile
Agenor
Cinara
Myrrha
Adonis
Phœnix
Phylisthenes
Belus
Dido
Pigmalion
Anna
Cadmus
Europam

Europam à Ioue raptam, iussusq; sine illa nō redire, ex responso secutus bouem, Bœotiam ubi constitit regionem uocauit, Thebasq; ex nomine Aegyptiarum Thebarum unde originem habuit, ciuitatem condidit. Socios insuper eius cum uidisset à dracone absumptos, eius interfecti dentes seuit, ex quibus orti qui se mutuis uulneribus confoderunt. Ipse tandem ab Amphione & Zeto pulsus in Illyricū secessit, quam historiam seu fabulam in Geographia Bœotiae attigimus aliter enarratam. Hunc Cadmum x v i. literas in Græciam attulisse Pli. dicit, ut alibi narraui. Huius quatuor fuere filiae ex Hermione Martis filia. Semele quæ ex Ioue Bacchū genuit imperfectum, ab ipso fulmine icta, quod astutia Iunonis, ei⁹ tanquam cum Iunone cōcubitus rogauerat. Agaue ex Echione Cadmi socio Pentheum genuit, qui sacra Bacchi quæ à matre eiusq; sororibus fiebant deridens, ab eisdem in furorem uersis discerptus est. Autonoe ex Aristeo Acteonem genuit. Ino ex Athamante Learchum & Melicertam. De quibus etiam inferius dicitur. Labdacus ultimus Agenoris filius Laium genuit Thebarum regem Oedipi patrem, ex Iocasta Creontis Thebani filia: ex Oedipo Etheocles & Polynices, ex Polynice Tessandrus, quorum historiam in Thebis in Geographia plene attigimus.

Semele
Agaue
Pentheus
Autonoe
Ino
Labdacus
Laius
Oedipus
Etheocles
Polynices
Tessandrus

AEACIDARVM PROGENIES.

AEACVS Iouis filius apud Oenonem insulam regnauit, quam de nomine matris Aeginam appellauit: ubi cum ob pestem defecissent homines, Iouem orauit, ut formicas quas uiderat, homines faceret: exauditus eos Myrmidonas ex etymo appellauit. Describitur tertius apud inferos iudex cum Minoe & Rhadamantho ob eius in populos iustitiam: suscepit Telamonem & Peleū & Phocum. Telamon uero Aiācem & Teucrum: ambo in bello fuere Troiano. Ajax cum Hectorē cōgressus ponitur ab Homero, ac pugna nocte superueniente dirempta, gladio ab Hectorē re donatus, ille autem ab Aiace balteo, perniciosissimis quidem donis. Nam Hectorē eo tractus ab Achille fuit. Hic uero quum ob arma Achillis Vlyssi adiudicata insanus efficeretur, eo gladio incubuit. Teucer quum sine fratre reuertisset, nō susceptus in patriam, in Cyprum secessit, ubi alteram cōdidit Salamina. Peleus autem alter Aeaci filius rebus magnis interfuit. Cum Perithoo siquidem aduersus Centauros pugnauit, cum Meleagro in uenatione apri Calidonei accessit. Thetidem Atlantis filiam cepit in matrimonium, ubi omnes dii deæq; dicuntur conuenisse præter Discordiam, quæ postea inter illas tris deas de forma cōtentionem misit, unde natum bellum Troianum. A Thetide Iuppiter abstinuit quod in fatis erat filium ex ea uenturū patre maiorem: ex ea Peleus Achillem genuit. Posthæc quū ipse ac Telamon Phocum fratrem nothum interfecissent, patris seueritatem fugientes: Telamon in Salamina insulam secessit: Peleus uero in Thessaliam ad Acastum Magnesiæ regem peruenit, à quo lymphis fraterna cæde purgatus est: quumq; iuuenis esset formosus ac castus, ab eius uxore de stupro tentatus renuit. Illa falso apud uirum se tentatam ab eo deferens, effecit ut ab Acasto ad uenationem mitteretur, ut à feris discerperetur: quas dum uirtute superasset, domū reuersus Acastum cum coniuge interfecit, eorumq; regnum inuasit: author enarrator Apollonij. Achillem uero Iouis filiū, ut scribitur Iliade x. Thetis mater ut à Ioue accepit fato duplici natum, aut longa uita, sed mortali fama, aut uita futurum breui, uerum cursu gloriæ sempiterno, protinus natum stygijs demersit undis, ut inuulnerabilis esset, præter calcaneum quo eum tenebat, tradiditq; puerum fratri suo Chironi Centauro erudiendum. A quo in antro citharam edoctus est, feramq; ac omni labore, uitam exercere. Tandem quum apud Troiam periturum audiisset, eum apud Scyron insulam inter filias Lycomedis regis in puellæ forma abscondit. Inuentus demum Vlyssis astutia, qui obiectis diuersis donis, puellæ colos & calathos acceperunt, ille uero ensē & arma. Hac re deprehensus ac ad Troiam profectus x i i. in primis urbes euertit. Ex præda Lyncelli Astinomē quā Chryseida ex Chryse patre nominat Homerus, Agamēnoni dedit: sibi autē ex Pedaso expugnato Hippodamiā, quā Briseida ex Brise patre idē appellat, ut author Dictys Cretensis. Sacerdoti uero Chryse filia repetenti iussu Calchantis uatis reddidit Agamemnon, quū per uim Briseidā rapuisset: Achilles indignatus secessit ad littus diu mœstus. Exercitu itaq; frustra eum reuocare per oratores quærente, Patrocl⁹ à Nestore persuasus ab Achille amicissimo arma saltem rogat, quibus impetratis inimicos irruentes perterruit, aciemq; Græcorum restituit, Postremo ab Hectore interfectus, armisq; spoliatus est.

Chryseis
Briseis
Patroclus

Achilles

Achilles amici dolore percit⁹, statim oblati ei à matre Vulcani armis, denuo in Hecio rem irruens, eum interfecit, locoq; dies aliquot ante Patrocli sepulchrū traxit uenienti demū ac oranti Priamo concessit. Præter hunc quoq; ex Troianis interfecit Euphemium, Hippotum, Plebeum, Asterium, Lyconium, Euphorbium, Memnonem. Hunc tollere de medio statuens Hecuba, filia Polyxenæ quam ille adamauerat, nuptias pacis pactione promisit: qui prope mœnia in templum Tymbræi Apollinis nocte celebraturus hymenæum adcedens, ibidē ante aram clam à Paride sagitta in calcaneo appetitus occubuit, sepultusq; est in Troade apud Sigæum. Pyrrhum filium reliquit ex Deidamia filia Lycomedis, quam eo tempore quo inter eas fuerat uitiauerat. Hic igitur Neoptolemus appellatus, magna iuuenis audacia, Politem Priami filium, ac ipsum deniq; Priamū iurgia laciantem ad aram trucidauit. Polyxenam ad patris tumulum mastrauit, & Astyanacte de turri ab Ulyssæ præcipitato, Andromachen abduxit, quam postea Heleno Priami filio ob uaticinij uirtutem in cōiugem dedit cum parte regni Molissoforum, Hermionenq; ab Horeste abstulit, à quo demum interfectus est.

Pyrrhus

AEOLIDARVM PROGENIES.

AEOLVS Iouis filius apud Siciliam Aeolias tenuit insulas, cui potestas uentorum fingitur, quod nautas signa tempestatis & rationem uentorum docuerit. Liberos habuit, Macareum, & Canacem, qui ob amorem inter se concubuerunt, præterea Alcyonē, quæ nupsit Cæyci Trachinæ regi, ac in auem sui nominis uersa est. Post hos Cretheum, Salmonea Sisyphum, Cephalū, Athaman

Aeolus
Macareus
Canace
Alcyone
Cretheus

tem. Cretheus autem ex Tyro Salmonei filia Aesonem, Alcimedontē, & Amythaonem. Homerus Odysseæ XI. τοὺς Ἀιτῆρας κρηθῶνι τέκε βασίλῃα γυναικῶν. Ἀΐσωνα τ', ἠδὲ Φέροντ', Ἀμυθάονα θ' ἰωπιοχάρμῳ. Aeson uero Iasonem cuius fabula sic se habet. Pelias patruus Neptuni ac Tyrus filius pulso ex Thessalia regno Aesone eius fratre uterino, filias tantum quasl

Aeson
Pelias
Iason

dam & Acastum suscepit, de quo inter Aeacidas mentionem feci: in fatiscq; habuit ut caueret quem altero pede nudo uenientem uidisset. Dum igitur Neptuno patri sacrificaret, ecce Iason qui à Chirone magistro ad recuperandum paternum regnum properabat, alterum in flumine Anauro calceum ob celeritatem reliquit: quem animaduersum Pelias, ut eum morti obijceret, Colchos ad uellus aureū rapiendum iussit proficisci, regno in reditu promisso. Igitur Argo naui fabricata coactisq; proceribus Colchos attingens, uellus ab Aera petijt, quod in insula Martis custodiebatur. Sed hoc pacto impetrauit: igniuomis prius tauris adactis ad iuga, draconis qui uellus custodiebat dentes sereret: quod ille simul cum alijs laboribus superauit, ostendente pharmacum Medea, cui in templo Hecates cōcubue

Medea

rat, ex quibus dentibus nati sunt gigantes, quos ipse demessuit. His igitur obitis, cum uelle re auro & Medea per uarios errores reuerterunt: Apsyrtō fratre Medæ membratim per uiam discerpto, ut insequentes à patre missos moraretur. Vbi Thessaliam attigerunt, Aesonem Medea in aheno recoctum pristinae iuuentuti restituit: post hæc fingens cum Iasone discordiam filiabus Peliaē persuasit, si senectā patris restituere iuuentuti uellent, cultris sanguinem eius debilem exhaurirent, quod illæ credentes patrem interfecerunt. Deinde cum Creusam Creontis regis Corinthiorum filiam Iason in matrimonium duxisset, illa uidens se relictam, quædam seriniola dono nouæ nuptæ misit, quibus apertis flamma protinus exiit, quæ Creusam cum tota regia combussit. Inde statim fugiens Athenas uenit, ac Aegeo regi matrimonio iuncta, peperit ei Medum filium qui Medis postea imperauit. Iason filium

Creusa
Thoas
Hypsipyle

Thoantem reliquit, quem ex Hypsipyle Thoantis regis Lemni filia suscepit, quum ab illo hospitio simul cū Argonautis receptus fuit. Nam de Lemniadibus foeminis quæ mares interfecerunt, & conseruato Thoante patre ab Hypsipyle, in Geographia, ubi de Lemno traclauit, satis dixi. Hic Thoas ponitur à Papinio in bellum Thebanum una cum Adrasto profectus, in sylua Nemea Hypsipylem matrem reperisse: quæ ob seruatum patrem eiecta è Lemno, & à piratis capta, deinde Lycurgo regi Thraciæ diuendita, fuit pro nutrice filio

Opheltes seu
Archemorus

Ophelti: quū audirent eam casus recitantem suos Adrasto in sylua, illam Thoantis esse matrem euestigio cognouerunt. Quapropter iræ Lycurgi regis ob male seruatum Opheltem puerum dum ipsa loqueretur atq; extinctū, subriperunt. Pueri nomine Archemori in memoriam festa annua apud Nemeam instituta. Et hæc quidem quoad Iasonis omnem breuiter historiam. Amythaon alius Crethæi filius apud Homerum in Odyssea legitur, ut uir

Amythaon

fortissimus

fortissimus bello. Hic Biantem & Melampum genuit, qui quum hærbariæ sciens esset, filius
 as Præti regis ab infania liberauit, ac Theodamantem filiū genuit, qui à Papinio uates de-
 scribitur, & Amphiarao in bello Thebano successit. Bias autem ex Pyro Nelei filia susce-
 pit Antiphantem patrem Oicli, qui Amphiaraum uatem procreauit patrem Alcmeonis
 & Amphilochi ex Eriphile coniuge, quorū exitus in Bœotia attigimus. Salmoneus Aeoli
 filius apud Elidem regnauit, qui ob superbiam conatus est quodam æneo ponte fabricato
 deum se facere, ut Virg. in v 1. Hic Tyro tantum filiam habuit, quæ ex Neptuno Peliam
 & Neleum, ex Cretheo Aefonem & eius fratres suscepit, ut supra narraui. Sisyphus Aeoli
 filius regnauit apud Ephyram Corinthū. Dicitur deorum arcana, quorum ille cōsciū erat,
 mortalibus manifestasse, propterea saxum ingens apud inferos perpetuo uoluerat: alij latro-
 nem alioqui infamē describunt. Ex Merope Atlantis filia Glaucum & Creontem genuit.
 Glaucus uero Bellerophonem, qui item apud Ephyram regnū tenuit, quo priuatus à Præ-
 to Argeorum rege, ab eodemq; seruus domi susceptus, ac de stupro ab eius uxore Anthia
 tentatus est. Qui, quod facinus auerfaretur, ab eadem apud uirum falso accusatus, cum lite-
 ris ad Ariobatum Iocerum missus est, quibus scribebatur uti ille occideretur. Ariobatus ita
 que eum contra Chimæram monstrum misit, qui equo Pegaso adsumpto, illam euestigio
 superauit: post hæc ad Solymorum bellum, postremo ad Amazonas missus, uictor pariter
 redijt, pro quibus meritis Ariobati filiam Achimenem duxit, ex qua filios suscepit, Istan-
 drum Hippolochū, & Laodamiam. Iliad. libro v 1. Ἡ Ἰσάνδρου τρία τέκνα δαίφρονι βεδαιοφόντῃ,
 Ἰσάνδρου τε καὶ Ἰσπόλοχου, καὶ Λαοδάμειαν. Istandrus aduersus Solymos pugnans occubuit,
 Hippolochus Glaucū alium genuit, illum qui in eodem libro Iliados introducitur cū Dio-
 mede suam genealogiam narrare, & ob iunctam amicitiam cum eo, arma aurea mutasse cū
 armis æneis Diomedis multo uilioribus, ac quasi uti ignauus taxatur. Laodamia Protefilai
 qui primus apud Troiam occubuit uxor, in uiri umbræ ei apparentis amplexu expirauit.
 Creon Sisyphi filius apud Corinthum regnauit, pater Creusæ Iasonis uxoris quem supra
 narraui. Cephalus Aeoli filius Auroræ dilectus, eius consilio Procris uxoris Erichthei re-
 gis Atheniensium filia castitatem tentauit, mercatorem se fingens, ac eius concubitum au-
 ro paciscens. Illa uero re detecta, erubescens in syluas abiit, ubi uir forte uenabatur, quæ ru-
 sticum putans inter uepres se abdiderat. Cephalus igitur feram existimans, eam iaculo in-
 teremit. Athamas Aeoli filius apud Isthmon regnauit, ex Nephele Phryxū & Hellen su-
 scipit, qua in furorem acta, nouercam filijs induxit Ino Cadmi filiam: hæc cū ueneficio se-
 mentes in agris infecisset, instituit ut is nuncius qui ad Pythiam pro responso mitteretur,
 falsa referret, rem hanc sanguine filiorum placandam. Expositis igitur Phryxo & Helle ad
 aram morituris, deorum miseratione aries aureo uellere apparuit, quo ambo superpositi
 per mare transueherent: ubi Helle forte excidens, Helleponto nomē indidit. Phryxus Col-
 cho ad Aetam peruenit, qui arietem Marti sacrauit. Phryxus ab eo tandem interfectus
 filium Cytorū reliquit, quem ex Aetæ filia susceperat. Athamas interea in furorē uersus
 Learchū filium sagitta interemit. Ino autem mater perterrita cum altero filio Melicerta se
 in mare præcipitem dedit. Ipsaq; Matuta & Leucothoe ex rupis nomine unde desiliit: Me-
 licerta uero Palæmon appellati, ac eis sacra Isthmia in Neptuni honorem cōsecrata. Quidā
 dicunt uenisse Melicertam ad Isthmon, ibique sacra Neptuno instituisse. Deæ Matutæ sa-
 cra Romæ priuatim celebrata, ad quæ matronæ cum una tantū ancilla ingrediebantur, ut
 author Plutarchus in Probl. Et hæc quidem quæ de Aeolidarum genere scribuntur.

Dardanidarum ac Pelopidarum progenies.

Dardanus Iasius ARDANVS Iouis filius ex Electra Atlante genita fratrem habuit Iasium,
 quo interfecto, è Coriti sede Hetruriæ quæ nunc Cortona est, in Samothraci-
 am aufugit indignationem populorū, ut author Virgilius. Auruncos ita fer-
 re senes, his ortus ut agris Aardanus Idæas Phrygiæ penetrauit ad urbes
 Thraiciamq; Samum, quæ nunc Samothracia fertur. Hinc illum Coriti tyr-
 rhena à sede profectum. Inde uero in partem Troadis, ubi à Teucro rege exceptus ac ge-
 ner adscitus, genuit Erichthonium & Ilum. Erichthonio Trous, ex Troo Ganimedes rap-
 tus à Ioue, de quo latius in ordine literarum dixi. Ex Ilo Laumedon, qui Neptunum & A-
 pollinem pacta mercede ædificatorum ab eis murorum fefellit: quapropter peste uexato,
 ex responso Troiana uirgo ex sorte, monstro marino religanda erat. Sors in Esiōnem eius
 filiam

Hæc post
 Laomedonem
 hospiti
 Tionus Au
 regis Thraciz
 Enes ortu
 in Laciū
 Pelopidus num
 Tanalus enim, u
 Pelopem filium
 auerian membra
 fecerunt. Tanta
 prohiberetur, inter
 alijs alijs
 Pelopem
 mouens Elidis r
 coniugio neg
 Mercurij filio, q
 genuit. Atreo
 Thyestes f
 filios suscepit
 uocauit, eiq; in
 in ortum.
 Seneca in Tra
 decedens Atreo
 Atreæ ab Hom
 Oiternestra
 Helium, Orestem
 Orestem paru
 probri adm
 Electra appel
 Dianam, deorū
 apud Thoonter
 Orestes autem quum
 filio comitatus
 simulacro, unā c
 sacro collocato, temp
 qui paruus admodū
 Geographia late narra
 in Hetruriam uenit

LYSSEM
 explicat no
 Nonnulli Su
 tem ante nu
 Mercurio na
 mortalibus & patient
 dicit salem ieminado
 cum Telemachum fil
 uerant. Nam & cinere
 mede ex arce Iampui
 uerem ex oraculo re
 quum uenit in

filiam cecidit. Hæc postea dicitur liberata ab Hercule, dataq; Telamoni uxor, ex qua Ajax & Teucer nati. Laomedon igitur quum similiter & Herculem pacto precio decepisset, eumq; insuper hospitio prohibuisset, ab eo sublatu bello est, pluribus relictijs filijs, inter quos fuere Titonus Auroræ maritus, ac Priamus L. filiorum pater, partim ex Hecuba Cypsei regis Thraciæ filia, partim ex cōcubinis, quorū nonnullos in Anthropologia dixi. Ex hac Æneas ortus progenie, qui simul cū Antenore, ut est author Dictys Cretēsis, pro dita patria, in Latium nauigauit, genus unde Latinum, Albaniq; patres, atq; altæ mœnia Romæ. Pelopidas nunc dicam. Pelops Tantalō Iouis filio genitus, à quo heroes plurimi fuere. Tantalus enim, ut author Eusebius, in Phrygiā regnauit, qui cum deos cōuiuio ex cepisset, Pelopem filium coctum membratim apposuit, ut eorum diuinitatem tentaret, illi facinus auersati membra restituere, præter humerum quem Ceres deuorauerat, cuius loco eburnū fecerunt. Tantalum uero ad inferos deiecere, ut inter flumina usq; ad ora mersus aqua prohiberetur, inter poma item cōstitutus, nullū attingere posset. Homerus Odysseæ lib. XI. καὶ μὲν τὰν Τάλωμ εἰσὶ δ' ὀρχαλέω ἄλγε' ἔχοντα, ἔσαότ' ἐρλίμνη, ἢ δὲ προσέωλαξε γενεῖω. στυτο δὲ διψῶν, πῖεσθ' δ' οὐκ εἶχεμ' ἐλέσθ'. Ο σάκι γὰρ κνύψι ὁ γέρωμ πῖεσθ' μύεσθ' ἄνωμ, τοσάχ' ὕδωρ ἐπλέσκει ἀναβροχδέμ. Pelops igitur cum regno Phrygiæ successisset, aduersus Oenomaum bellum mouens Elidis regem, regnum ipsius adsecutus est cum Hippodamia eius filia ad amata atq; coniugio negata. Fabula uero dicit eam cursu uictam, corrupto Myrtilo eius auriga Mercurij filio, quem postea de saxo præcipitauit. Hic Polysthenem, Atreum, & Thyestē genuit. Atreo, ut est author Seneca in Tragœdia, aries erat aurei uelleris, custos gregis, quem Thyestes frater ei abstulit, conciliata sibi Merope eius uxore, ex cuius etiam concubitu filios suscepit: quapropter expulsus à fratre: deinde concordiam simulans in regnum reuocauit, eiq; in cœna filios quos susceperat adposuit: quo facinore Sol dicitur in cursu refugisse in ortum. Thyestes ex Pelopia filia quam cōplexus est, Ægistum suscepit, ut author Seneca in Tragœdia. Polysthenes Agamemnonem & Menelaum filios paruos iuuenis decedens Atreo fratri commendauit: quapropter nulla patris habetur mentio, sed tantum Atridæ ab Homero appellati. Agamemnon post reditum à Troia insidijs Ægistij adulteri à Clitemnestra uxore dum uestem indueret ore præcluso iugulatus est. Filios habuit, Alesum, Orestem, Iphigeniam, Iphianassam, Laodicen, Electram, & Chrisothemin. Electra Orestem paruum post patrem interfectum Strophilo Phocensi cōmendauit, quæ quum matrē probri admitti redargueret, ab ea interfecta est: cuius nomine Sophoclis extat Tragœdia, Electra appellata. Iphigenia apud Aulidem aris immolanda ex responso ad placandam Dianam, deorū miseratione cerua supposita liberata est, ac in Tauricam regionē translata apud Thoantem regem Dianæ templo seruiuit, cui humanis hostijs sacrificabatur. Orestes autem quum matrem & adulterum interfecisset, in furorem actus, à Pylade Strophili filio comitatus, se item cōtulit in Tauricam, ubi interfecto Thoante, & subrepto Dianæ simulacro, unā cum Iphigenia sorore in Latium uenit, apudq; Aritiā oppidum simulacro collocato, templum constituit. Ex Hermione Menelai filia Orestem filium genuit, qui paruus admodum secedens, apud Epirum Orestas populos condidit. De quibus in Geographia late narraui. Alesus autem alter Agamemnonis filius (quidam aurigam dicunt) in Hetruriam uenit, ubi Faliscos condidit populos. Ouidius author.

VLYSSIS GENVS EX IOVE.

VLYSSEM Ouidius ex Ioue genus ducere ait, ubi suam ipse contra Aiace[m] explicat nobilitatē. Nam mihi Laertes pater est, Archifius illi, Iuppiter huic. Nonnulli Sisyphi nepotē, aliqui filium faciunt, dicuntq; Anticleam eius matrem ante nuptias Laertis cum Sisypho concubuisse. Anticlea enim Autolyci Mercurio nati filia ponitur ab Homero Odysseæ XI. Exemplar hic propositus mortalibus & patientiæ simul & eloquentiæ. quum fugeret bellum Troianum, insaniā simulauit falem seminādo, cum aratro diuersis animalibus iuncto. res à Palamede detecta, qui cum Telemachum filiū ante arātem poneret, aratrum ille suspēdit. Fata omnia Troiæ superauit. Nam & cinerem Laomedontis ante Scæam portam abstulit, & Palladium cum Diomede ex arce surripuit, & Achillem occultatū inuenit. Deniq; Herculis sagittas apud Philoctetem ex oraculo repperit. sine his enim rebus Troia capi nō poterat. Rhesum post hæc primum ueniētem interfecit, ablati eius equis albis, simultates cum Palamede gessit,

Xx arma

Laomedon

Esione re

legata

Titonus

Priamus

Hecuba

Aeneas

Pelopidarum

progenies

Tantalus

Pelops

Aireus

Aries

Thyestes

Pelopia

Polysthenes

Agamemnon

Orestes

Electra

Iphigenia

Iphianassa

Laodice

Orestes

iunior

Alesus

Anticlea

Autolycus

Vlysses

Troie fata

- arma Achillis eloquētia aduersus Aiacem obtinuit: postremo rediturus in patriam, decennio naufragus errauit. Nam ut ipse Odyssæ libro Alcinoi Phæacum regi narrat, primo cursu ad Cicones delatus est: quos quum expugnasset, & Ismarum euertisset in prædam, ad Lotophagos eiectus est: ubi quum exploratores quos miserat loto gustato reditum non curarent, se recepit in Siciliam: ubi antrum Polyphemi Cyclopi cum duodecim socijs intrauit: ex quibus sex ab eo deuoratis: ipse eruto ei oculo præuisto fuste arietum pellibus inuolutus, cum superstitionibus socijs exiuit. Inde Æoliam uectus, ab Æolo uentos in utrem coactos obtinuit: in uia deinde, soluto utre à socijs, credentibus thesaurum esse, in Æoliam aduerso uento repulsus iterum est: ex qua ab Æolo pulsus nauigans, die sexto peruenit ad Lestrigonas: quos quū haberet aduersos, perditis nauibus, socijsq; cum sola naue sua peruenit ad Circem, quæ exploratores mutauit in belluas. Idem à Mercurio suscepto pharmaco, ad illam accessit impavidus: mortem ei minatus, nisi illos restitueret: quod quum obtinisset, annum cum ea moratus, suscepto Telegono filio, spretaq; immortalitate quam ei ultro illa offerebat, si remanere uellet: edoctus insuper quæ agenda essent, relicto Alpenore ob ebrietatem lapsu scalæ defuncto, nauim soluit: & secūdo uento una nocte ad oceanum peruenit: ubi peractis sacris à Circe monstratis ad infernum descendit. Hic Anticliam matrem, & Alpenorem nuper præcipitatum, inter alios inuenit: & futurorū multorum à Tyresia uate admonitus, reuersus ad naues, ac iterum ad Circem, Alpenorē tumulauit: indeq; in insulam Sirenarum aduectus, aures socijs obstruxit: seq; malo nauis adligari iussit: atque hoc modo tutus earum cantus euadens, ad Scyllam & Charybdim perlatus est: unde uix incolumis euasit. Quumq; ad loca uenisset ubi à nymphis solis greges seruabantur, iussit ne quis eos uiolaret. Quo dormiente, quum Eurilochus socios impulisset ad rapinam gregis, nympharum imprecationibus tempestas subsequuta: qua quum omnes periissent socij, ipse solus & nudus capto nauis malo, nouē diebus ab undis agitatus, ad Ogygiam tandem insulam depulsus est, ubi à Calypso nympha susceptus: ac septem annis retentus, tandem discessit, ac nouis ab ea socijs, ac nauis donatus fuit: quumq; Neptuno infensus esset, iterummersus ac nudus natus: ac cum uelo ei à Leucothoe fatum ipsius miserante oblato, die tertia ad littus eiectus est: atq; inde ostia fluminis Phæacum intrauit: ubi reiecto uelo inter nemorum frondes conqueuit: ibiq; à Nausicaa Alcinoi filia compertus, uestem accepit: & Palladis ope usq; ad Areten Alcinoi regis coniugem deductus, ab ea meruit dona referre, sociosq; ac nauim: in qua quum dormitaret, excitatus à Pallade, ac præmonitus a gendorum, in senem mendicum mutatus ad suos peruenit subulcos: apud quos Telemachum superuenientē ex peregrinatione eum quærendi gratia uidit, & adloquutus est: tandem à Sybote suario in patriam deducitur incognitus, ubi in propria domo à procis Penelope ignominiosa multa passus est: & demum ab Eurycle nutrice dum pedes lauaret ex cicatrice cognitus: sed antea à cane fuerat, quem domi reliquerat. Inde ex composito armis cum filio, & duobus subulcis adsumptis, procos omnis peremit. Deinde Penelope sese ad ultimum manifestauit. Laertē uero in uilla morantem, neq; ob ignauiam domum aut procos curantem, salutatum profectus est, qui ante Vlyssē triennio extinctus est. Ipse uero Vlysses perterritus in somnis, ut à filio caueret: nescius fati Telegono filio ad regnum paternum uenienti ac repulso, ut ignoto obuiam hastā iaculatur: at ille rursus in patrem ignotum iaculum intendens, eum peremit, ut refert Dictys Cretensis.

FLVMINVM FILII

Phoroneus

Io

Cyrene

Daphne

Narcissus

Acestē

Ocnus

Tyresias

Asopus

Ipsēus

Aegina

LVMINA quoq; ex Oceano & Terra orta dixerūt, filiosq; habuisse: ut Inachus Phoroneum Argeorum regem, & Io quæ Isis est appellata. Peneus Cyrenen & Daphnen, ambas Apollini dilectas. Cephisus Narcissum, qui se in undis conspiciens amauit: conuersus in florem sui nominis. Acestē Tyberis ex Manto Tyresia filia Ocnus, qui & Bianor Vergilio dicitur: Ille etiam patrijs agmen ciet Ocnus ab oris, Fatidicæ Mantus & Tusci filius amnis, Qui muros matrisq; dedit tibi Mantua nomen. Tyresias enim Thebanus uates cæcus, in baculo ambulabat, quod Dianam lauante uiderat: ut author Callimachus in elegia. Eius anima ponitur in XI. odyssæ, obuiam Vlyssi ueniens, multaq; ei prædicēs. Asopus item genuit Ipsēum & Aeginam. Hæc insulæ nomen dedit: & ex Ioue Æacum genuit. Ille secundū Papium Eteocli aduersus Polynicē auxiliū tulit. Sperchius Menestheū suscepit ex Polydori Pele

... illa qui Achille
... peperit Caum
... Sirenas aspe
... autem ipsius A
... gratia eum
... terules reddidit
... dedisse dono
... aliam de cornu
... aliam de cornu
... uentem nutrij bene
... Thrax genere
... omnis cantus
... plurimum operz
... ad Græcos præ
... est. Postremo
... impetrauit, ut
... matrem Ser
... Heec Dio
... filius Theo
... dicunt, quo
... uel è Bisaltica
... de fabulis
... Orphei sapien
... uatem
... fuisse, ly
... argonautica

R. VO

V

HET
ait Cice
quas G
Leonis
tus, sch
yri
Hermag
lynem exulem ars
quonq; celebriore ph
num tempora cum h
Ciceronis temp
onandi conditoribus
quod ornatum habue
medicere, & ea nos
ere, sed bene mederi
alijs uerbis: Finem
hanc item uiribus
nullius certe scie
dem artū præter has
ait Quint. nec ul
uendere, aut capillū r
ceteræ artes iudici
nensis sententia, nulla
Hæc igitur una re

ri Pelei filia, qui Achillem ad Troiam comitatus est. Mæander Cyonem, quæ ex Mileto Solis filio peperit Caunum & Bibliidem, qui simul in uenere cōiuncti sunt, Ouidio, Achelous deniq; Sirenas aspectu puellarum pubetenus, reliqua pisces, nautas cantu decipiētes. Acheloi autem ipsius Ætolia fluminis fabulam Diodorus lib. v. sic refert. Hercules Calidiorum gratia eum amnem rapidissimū in campos diffundens, plurimos agros eius irrigatione fertiles reddidit. Quapropter fingitur cum eo luctari in tauri specie, eiusq; cornu fractum dedisse dono Ætolis, refertum copia uuarum, malorū, huiuscemodiq; fructuum, quod uidelicet ex ea fluminis diuersione agros reddiderit fructibus feraciores. Ouid. autē in Fastis aliam de cornu copiae fabulam narrat, Amaltheæ uidelicet capræ id fuisse cornu quæ Iouem nutrijt, beneficioq; eius talem dedisse copiā. Græci κίρας ἀμαλθείας appellant. Orpheus Thrax genere Oeagri fluminis ex Calliopea filius, doctrina, melodiaq; ac poesi antecessit omnis, cantus quoq; suauitate feras, arboresq; dicitur adlexisse. Theologia gratia cui plurimum operæ impēdebat: in Ægyptum nauigauit, unde ex eorum sacerdotibus plurima ad Græcos præcepta ac cærimonias contulit. Cum Argonautis insuper Colchos profectus est. Postremo Eurydices uxoris causa ad inferos descēdens, à Proserpina cantus suauitate impetrauit, ut defunctam ab inferis excitaret. Quod & antea fecerat Dionysius, quem dicunt matrem Semelem ab inferis quoq; educiam immortalitate donatā Theanem cognominasse. Hæc Diodorus lib. v. Diogenes uero de eodem sic refert. Orpheus Oeagri & Calliopes filius Theologus, interq; argonautas unus, de dijs multa cecinit. Discerptum à mulieribus dicunt, quod marium sectaretur libidinem. Suidas item hæc scribit, Orpheus Ciconeus uel è Bisaltica Thraciæ, uersificator, fuit duas ferè generationes ante bellū Troianum, scripsit de fabulis, epigrammata, hymnos. Ælianus de uaria historia dicit falsa tradit de huius Orphei sapientia, quum Thracum sit nescire literas. Ouidius libro XI. Metascribit, Orpheum uatem scæmineum amorem in puerorum uenerem transferentem, à foeminis interfectū fuisse, lyra & capite eius in Hebrum amnem proiectis. Fuit alius Orpheus qui scripsit argonautica: alius qui de lapidibus.

Cyane

Sirenes

Achelous

Cornu copiae

Orpheus

Eurydice

Semele

Theane

R. VOLATERRANI COMMENTARIORVM
VRBANORVM LIBER XXXIIII.

De origine, fine, ac uiribus Rhetoricæ.

RHETORICAE primum in Sicilia Corax & Ctesias Syracusani, ut ait Cicero, simul & proœmiorum, & epilogorum, ac argumentationum, quas Græci agonas uocāt, repertores fuere. Inde Athenas per Gorgiam Leontinum fluxit, cuius discipulum Isocralem Aristoteles tunc æmulatus, scholis pomeridianis cœpit præcipere, dicitans illud notum. *Ἀρχὸν ῥητορικῆς τὸ σὺν ἁπλῶν ἑστὶν λέγειν.* Eodem ferè tēpore Theodectes, post hos Hermagoras & Hermogenes, qui etiā de arte scripsit. Inde Rhodum per Aeschynem exulem ars peruenit. Postea deflorescētibus iam Athenis, Alexandria migravit, quanq; celebriore philosophiæ studio ea urbs teneretur: postremo Massiliæ per Antoninorum tempora cum huius facultatis, tum reliquarū artium uiguere. Apud nostros uero Romæ Ciceronis temporibus maxime floruit per Apollonium Molonem. Cicero initium orandi conditoribus urbium & legislatoribus tribuit, negatq; ante Periclem quicq; in ea quod ornatum habuerit reperiri. Finis eius, ut Aristoteli placet, non persuadere, sed tantum benedicere, & ea nosse quæ sint ad rem persuasibilia: ueluti & medicinæ, non sanitatē quærere, sed bene mederi, & eò arte procedere quousq; fieri poterit. Cicero idem in arte sentit alijs uerbis: Finem his apte dicere atq; adposite, quæ faciunt ad persuadendum. Partem & hanc item uiribus dialecticæ Aristoteles facit, nisi quod illa strictior, hæc latior: ambarumq; nullius certæ scientiæ, sed communem quendā modum omnium nosse: aliarum quidem artium præter has nulla inter se pugnantia syllogizat. Huius igitur facultatis magna uis est, ut ait Quint. nec ulli ueterum satis pertractata, quam si quis rite sectatus fuerit, unguis tondere, aut capillū reponere non existimabit ad curam suā pertinere: quodq; mirum quum ceteræ artes iudiciū doctiorū exquirant, hæc etiā imperitorum. Quapropter ex Demosthenis sententiā, nulla huic res magis q; pronuntiatio cōferet, quæ corporis eloquentia putatur. Hac igitur una re uel indocti saepe dicendi famam quærūt: itaq; ubiq; clamant, ac

Finis rhetorice

De uiribus eius

Pronuntiatio